

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la Consfătuirea privind activitatea în domeniul comerțului exterior

Necesitatea sporirii continue a eficienței comerțului exterior al țării noastre

Stimați tovarăși,

Dezvoltarea în ritm susținut a economiei României ridică probleme deosebite de complexitate, de a căror rezolvare depinde asigurarea progresului întregii societăți. Una din problemele de importanță vitală pentru dezvoltarea economică și socială a țării noastre o reprezintă comerțul exterior. Este cunoscut că, an de an, țara noastră importă cantități din ce în ce mai mari de materii prime și materiale. Principalele importuri sînt destinate unor ramuri de bază ca siderurgia și metalurgia neferoasă, industria ușoară, iar în anii următori se va importa o cantitate din an în an mai mare de țigile. Cerințele industrializării rapide a țării impun importarea unui volum mare de utilaje și instalații complexe. Este cunoscut că cea mai mare parte a întreprinderilor noi sînt construite cu ajutorul utilajelor, instalațiilor și licențelor importate. Asigurarea importului de materii prime și materiale, de instalații complexe cere, desigur, eforturi serioase din partea statului; în același timp este legată ne mijlocit de buna desfășurare a comerțului exterior.

Comerțul exterior are o importanță deosebită pentru asigurarea dezvoltării în ritm susținut a României, pentru îndeplinirea politicii de desăvîrșire a construcției socialiste și crearea a condițiilor materiale în vederea trecerii la construirea societății comuniste.

În ultimii ani volumul comerțului exterior a crescut neîntrerupt; el a fost în 1966 cu 75 la sută mai mare decît în 1960. Cu toate acestea, comparînd nivelul comerțului nostru exterior pe locuitor cu al altor țări, rezultă că avem încă serioase rămîneri în urmă. Comerțul exterior pe locuitor a fost la noi în anul 1965 de 115 dolari în timp ce Belgia a realizat 1 310 dolari pe locuitor, Olanda 1 127, Danemarca 1 089, Suedia 1 080, Finlanda 450, Cehoslovacia 379, Bulgaria 287 dolari, Grecia 171 dolari. Desigur, în parte, nivelul mai scăzut al comerțului nostru exterior este determinat și de faptul că acoperim într-o măsură din ce în ce mai mare trebuințele țării din producția proprie; aceasta nu justifică însă în întregime rămînerile în urmă.

Merită să fie cu deosebire subliniat faptul că în cadrul comerțului exterior asistăm la o creștere mai rapidă a importului. În timp ce exportul a sporit în anul 1966 față de 1960 cu 67 la sută, importul a crescut cu aproape 90 la sută. Pentru orice analiză este deosebit de interesantă această situație și tovarășii care lucrează în domeniul comerțului exterior trebuie să facă o asemenea analiză a problemei — este evident că lucrurile nu pot continua în acest fel. Iată ce ne arată comparația cu alte țări: în timp ce România a realizat în 1965 un export de 68 dolari pe locuitor, exportul Olandei a fost de 520 dolari, al Belgiei de 674, al Danemarcei de 488, al Finlandei de 309, al Bulgariei de 144, al Cehoslovaciei de 190. Ținînd seama că noi nu avem alte mijloace de plată a importului în afară de cele rezultate din exportul de mărfuri, apare cu toată claritatea că o asemenea stare de lucruri este de natură să creeze greutăți serioase în dezvoltarea economiei naționale.

Pentru a se înțelege bine ansamblul acestei probleme este necesar să analizăm structura comerțului nostru exterior în comparație cu alte țări.

Este cunoscut că în lumea țărilor capitaliste dezvoltate exportul de mașini și utilaje reprezintă circa 30 la sută din volumul total al exportului. La noi, ponderea mașinilor și utilajelor în totalul exportului reprezintă numai 19 la sută, ceea ce ne situează în urma multor țări europene cum sînt: R. P. Bulgaria — 24 la sută, R.S.F. Iugoslavia — 23,6 la sută, Franța — 26 la sută, Italia — 30 la sută. Printre țările socialiste europene, la acest capitol ne situăm pe ultimul loc, atît ca pondere cît și ca volum absolut. În același timp, materiile prime, combustibilul și metalele reprezintă în exportul nostru 25 la sută, în timp ce în exportul R.S.F. Iugoslavia 11 la

sută, al Austriei 16,4 la sută, al Italiei 8,7 la sută. Din această analiză reiese că ponderea cea mai mare a exportului nostru o dețin produsele cu un grad mic de prelucrare, ceea ce are o influență defavorabilă asupra rentabilității comerțului exterior.

Am ascultat ce au spus aici mai mulți tovarăși în legătură cu activitatea agențiilor economice. Deși nu s-ar putea spune că, în ce privește numărul, personalul comercial și diplomatic din străinătate este insuficient, trebuie să spunem cu toată claritatea că eficiența muncii acestui personal nu se ridică încă la nivelul necesității economiei noastre și al posibilităților pe care le avem.

Desigur, cauzele neajunsurilor activității din comerțul exterior sînt multiple, și de natură obiectivă și subiectivă. Trebuie să arătăm că mult timp comerțul exterior al României a avut un caracter limitat. Abia în ultimii ani s-a extins în unele țări capitaliste avansate și în unele state în curs de dezvoltare. Zone întregi din Europa și îndeosebi din America de Sud, Africa, Asia au rămas neprospectate și necuprinse de activitatea noastră comercială. Nici în prezent organele Ministerului Comerțului Exterior nu dispun de o analiză temeinică asupra posibilităților de dezvoltare a relațiilor noastre economice cu un număr de țări. Unele țări doresc să aibă legături cu România, dar organele comerțului exterior, care s-au limitat vreme îndelungată la colaborarea cu un număr redus de state, nu au înțeles că s-au schimbat multe în lume în materie de comerț exterior. O lungă bucată de timp organele comerțului exterior s-au limitat la exportarea produselor așa-zis tradiționale ale României, acordînd foarte mică atenție creării de noi surse de export. Desigur, aceasta este o deficiență a întregii noastre activități economice care nu a acordat suficientă atenție dezvoltării ramurilor menite să asigure produse de export.

Este cunoscut că resursele noastre de materii prime și materiale sînt limitate, de aceea dezvoltarea economiei este strîns legată de import și, ca atare, de crearea mijloacelor necesare de plată. Acest lucru trebuie să-l înțeleagă și ministerele producătoare care, solicitînd cantități de materii prime și materiale din ce în ce mai mari, nu se preocupă în aceeași măsură de asigurarea produselor necesare exportului, acoperirii contravalorii mărfurilor importate.

Organizațiile de comerț exterior n-au depus eforturile necesare pentru a pătrunde pe piața capitalistă cu produse noi ale industriei constructoare de mașini, chimice și ale altor ramuri industriale. Se poate spune, de altfel,

că nici pe piața țărilor socialiste nu s-a depus o activitate susținută în direcția aceasta.

Așa cum am mai arătat, una din deficiențele importante ale comerțului nostru exterior, ce trebuie grabnic remediată, rezidă în faptul că noi exportăm numeroase produse cu un grad scăzut de prelucrare. Eficiența redusă a exportului unor astfel de produse se datorește costurilor ridicate determinate de consumul mare de metal și de alte materiale, de nivelul scăzut al productivității muncii. În ultimă instanță, productivitatea muncii sociale determină eficiența mărfurilor exportate. Cu cît productivitatea muncii este mai ridicată, prețul de revenire este mai redus. Industria noastră, inclusiv industria construcției de mașini, se bazează pe o productivitate încă redusă, în raport cu situația din alte țări și, de aceea, în această direcție trebuie depuse eforturi deosebite de mari. Ministerul care produce mărfuri pentru export vor trebui să asigure, în timpul cel mai scurt, lichidarea acestei stări de lucruri, realizarea produselor pentru export la parametri tehnico-economici caracteristici produselor similare de pe piața mondială. Creșterea rapidă a productivității muncii în toate sectoarele producției de bunuri materiale este un obiectiv central al partidului și guvernului nostru, al tuturor organizațiilor economice.

Realitatea arată că problema rentabilității comerțului nostru exterior nu a stat întotdeauna în centrul atenției organelor noastre de comerț. Ele nu au manifestat o preocupare serioasă și permanentă pentru ca produsele românești să fie valorificate la prețuri cît mai avantajoase pentru țara noastră.

Din păcate, eficiența comerțului exterior nu preocupă în suficientă măsură nici pe producătorii de bunuri pentru export. Pînă nu de mult, exista la unii tovarăși părerea că, în definitiv, esențial e să obținem dolari, oricît ne-ar costa. O asemenea mentalitate nu are nimic comun nu numai cu munca unui adevărat comerciant, dar cu calitățile elementare ale unui economist. Comerțul, inclusiv comerțul exterior, nu se face de dragul comerțului. Nu vindem pentru a vinde și nu dorim să fim puși în situația pe care o are comerțul exterior, să pierdem o parte din plusprodusul poporului muncitor. Organele comerțului exterior, ministerul de resort, finanțelor țării, tuturor celor care lucrează în acest domeniu le revine răspunderea de a asigura ca pentru o anumită cantitate de mărfuri exportate să primească mărfuri din import în valoare echivalentă. Deși acesta este un lucru elementar, înțeles de toată lumea, din păcate unii tovarăși de la noi nu-l înțeleg încă cum trebuie. Iată de ce consider că trebuie luate toate măsurile pentru creșterea eficienței comerțului nostru exterior.

În expunerea tovarășului Verdet și cuvîntările altor tovarăși s-au remarcat, pe drept cuvînt, și alte neajunsuri ale comerțului nostru exterior. Nu doresc să mai mă opresc asupra lor. Consider că aceste probleme au reținut atenția tuturor tovarășilor de care depinde lichidarea, în cel mai scurt timp, a neajunsurilor. Sarcinile mari care stau în fața noastră în următorii ani, crearea condițiilor pentru dezvoltarea în perspectivă a societății noastre cer să se ia toate măsurile pentru ridicarea întregii activități din domeniul comerțului exterior la un nivel superior, corespunzător cerințelor economiei naționale, exigențelor pieței mondiale.

Perfecționarea comerțului exterior — cerință a progresului neîntrerupt al economiei naționale

Tovarăși,

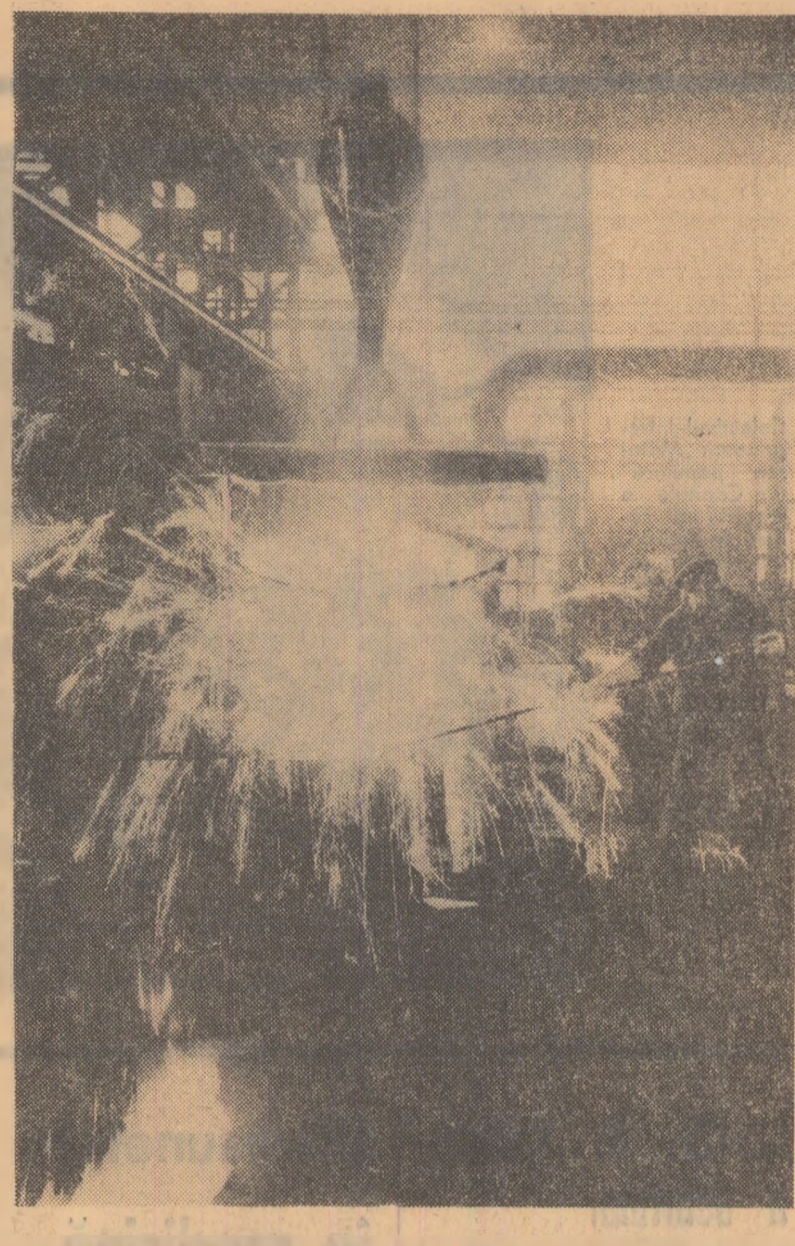
În activitatea vastă de edificare a noii ordini sociale, colaborarea și schimburile economice cu alte țări ocupă un loc important.

După cum este știut, în ansamblul relațiilor economice externe ale țării noastre, schimburile comerciale cu țările socialiste ocupă ponderea principală. Desigur, colaborarea multilaterală bazată pe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drep-

turi și neamestecului în treburile interne, în-
trauzătorii tovarășești și avantajului reciproc are o importanță deosebită pentru dezvoltarea fiecărui stat socialist în parte și, prin aceasta, pentru întărirea întregului sistem socialist mondial.

Totodată, ținînd seama de diviziunea mondială a muncii, România dezvoltă legături eco-

(Continuare în pag. a III-a)

Turnătorie de oțel a Uzinei constructoare de mașini — Reșița care execută piese de mari dimensiuni și complexe pentru mașini și agregate realizate la un înalt nivel tehnic.

Foto: Agerpres

PRIMIRE LA PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI, ION GHEORGHE MAURER

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a primit vineri la amiază în audiență de prezentare pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Gre-

ciei la București, Ioannis Christos Cambiotis.
La primire a asistat Mihai Marin, adjunct al ministrului afacerilor externe.

(Agerpres)

LA KILOMETRUL 8

Dumitru MIRCEA

La opt kilometri de Cluj, pe valea Chintăului care vine dinspre nord să se piardă în Someș, se află comuna Chinteni cu satele din apropiere — Coruș și Săliștea nouă — înglobată, după ultima raionare, orașului. Satul, din vechime „extra-muros”, era o așezare de cărăuși; oamenii, alături de bivoliți înjunghiați, cărau tot ce era necesar construcțiilor — piatră, cărămidă, pietriș — încă din timpuri vechi.

Cu doi ani în urmă, dintre deputații comunei, a fost ales președinte al satului popular, Ambrozio Val nostru avea o anumită experiență în munca gospodărească — fusese în conducerea vechii întovăririi și președintele cooperativei agricole — contribuise, deci, din bună vreme, la ridicarea comunei. „Eram tînăr, zice dînsul. Acuma, mai am patru pînă-n cincizeci de ani, și-mi cam pare rău. Că am prins puteri să facem din Chinteni o comună model”. Anul trecut cu primul premiu II pe regiune pentru eforturile de înfrumusețare și bună gospodărire a comunei.

Nu cu mulți ani în urmă, comuna mai purta semnele vechi ale încorporării; seșeaua ca taie satul în două era gropoasă, prăfoasă, norotoasă — după anotimpuri; casele — mărunte și acoperite cu te mlrîi ce; gospodăriile organizate în vederea ocupației principale — cărăușia și plugăria, cîtă și cum se făcea. Acum prin mijlocul satului e o panglică de asfalt; pe margini trotuare și flori; ulițele pietruite și însoțite de trotuare. „Nu toate, zice președintele, ca și cum s-ar scuză. Acțiunea e în curs, mai avem cîteva și devenim un fel de cartier orășenesc”. Casele, cam optzeci la sută din număr, nou-nouțe, largi, încăpătoare, elegante chiar. A dispărut „țirnațul”, pridvorul. I-au luat locul verandele, terasele, închise și deschise. La ferestre — jaluzele trase și perdelice. Acoperișuri de țigla. Lumină electrică, antene de televizor („numai anul trecut s-au cumpărat peste 30 de televizoare; radio este în flește casă”).

(Continuare în pag. a II-a)

CERCETAREA PSIHOLOGICĂ și producția modernă

Convorbire cu prof. univ. ALEXANDRU ROȘCA
membru corespondent al Academiei

În multe dintre marile întreprinderi moderne din țările înaintate economic ale lumii prezența psihologului a devenit un fapt obișnuit, vîndînd preocuparea sporită pentru punerea în valoare a întregului complex de factori ce pot contribui la perfecționarea producției, la organizarea ei pe baze strict științifice.

În legătură cu activitatea cercetărilor noastre din domeniul psihologiei muncii, ne-am adresat prof. univ. ALEXANDRU ROȘCA, membru corespondent al Academiei, directorul Institutului de psihologie al Academiei Republicii Socialiste România.

— Ce este psihologia muncii și care sînt telurile urmărite de investigațiile ei?

— După cum indică și denumirea, această disciplină are ca obiect de studiu omul în condițiile activității de muncă, raporturile și influențele reciproce dintre el și mașinile cu care lucrează, dintre el și ceilalți membri ai colectivității de producție din care face parte. Corespunzător, au apărut și se dezvoltă în principal două orientări sau capitole distincte ale psihologiei muncii: cea ergonomică (termen ce definește întregul complex de cercetări ce contribuie azi la studiul diverselor aspecte ale raportului om-mașină și cea de psihologie socială industrială sau „organizațională” (care are în vedere studiul colectivelor organizate de producție — pe grupe, secții, întreprinderi etc.).

În esență, cercetările de psihologia muncii au drept scop principal îmbunătățirea condițiilor de muncă ale omului și adaptarea lui corespunzătoare la acestea, astfel încît să poată obține un randament maxim, cu importante economisiri de forțe. Implicit, aceste preocupări se conturează și ca un instrument de perfecționare a organizației producției.

Dacă etapa mecanizată a producției industriale moderne a permis unele intervenții utile din partea psihologului, recunoscută ca valoroasă, aportul psihologiei este solicitat cu o tot mai mare insistență astăzi, în etapa automatizării și automatizării complexe. Scutindu-l pe om de eforturi fizice istovitoare, de operații fizice și intelectuale de rutină, tehnica modernă îi conferă, concomitent, și un serios spor de responsabilitate. Practic, un specialist care supraveghează astăzi funcționarea unui tablou de comandă, este conștient că nu „creierul electronic”, ci el

este răspunzător de modul în care se desfășoară activitatea instalației, secției sau liniei automate întregi, că o simplă neatenție, neserizarea la timp a unui semnal sau manevrarea greșită a unei comenzi, poate compromite producția sau se poate solda cu apreciable pagube materiale.

Dar în ce constă activitatea psihologului? Studiind instalația, el își pune problema stabilirii condițiilor în care activitatea muncitorului sau tehnicianului ar putea decurge în condiții optime, identificării factorilor care îi perturbă atenția sau activitatea și a modului cum pot fi contracarati. De pildă, în munca operatorului de la tabloul de comandă s-a constatat că un principal factor perturbator îl constituie înseși perioadele lungi de acalmie, monotonia supravegherii semnalelor care se succed pe diversele cadrane sau indicatoare. Pentru anihilarea acestei influențe și păstrarea atenției și vioacității de reacție a operatorului, se preconizează, astăzi, pe plan mondial, diverse soluții, de la cele mai simple și bine cunoscute — cum ar fi udarea periodică cu apă rece a minilor, feței, celei (în sezon cald sau atmosferă încălzită) — pînă la administrarea unor stimulenți farmaceutici, ca benzodrină sau utilizarea de activatori psihologici — cum ar fi îndeplinirea, din cînd în cînd, a unor sarcini ce nu sînt direct de obligațiile programului de lucru. În ceea ce privește studiul psihologic al colectivelor de muncă, mi se par extrem de semnificative cercetările unor specialiști francezi; aceștia au constatat că o grupă de lucru, alcătuită din oameni animați de simpații reciproce are un randament cu mult sporit față de o alta, egală ca mobilități și condiții, dar în cadrul căreia se manifestă animozități.

(Continuare în pag. a IV-a)

FAPTUL DIVERS

Calvarul autocis- ternei

Biata autocisternă! A rămas pe drumuri acum la bătrînețe. I se asigurase un loc la Sfatul popular din Mangalia. Dar n-a primit-o. Le trebuia una mai „fină”. A funcționează de la regiune, să scape de ea, au trimis-o la Babadag, ca fiind nouă-noulă (și plătită ca n-are). Același au fost mai... primitori. Dar, și aici, o comisie i-a aflat repede befeșugurile. Multe și felurite. Nici cel mai bun „chirurg” n-o mai pune pe roste. Din această cauză niciieri nu e văzută cu ochi buni.

Există un loc, unde și-ar putea găsi ființa. La întreprinderea de colectare a metalelor. Cine să o ducă? Cei din Babadag nu vor. Cei de la regiune — de asemenea. Vorba cîntecului — li s-a rupt căruța în drum. Dar era vorba de căruță, nu de o autocisternă.

„Norocul” din depozit

Toată viața, Vasile Diaconescu, gestionar la depozitul de ciorapi ai I.C.R.T.I.-Iași, și-a căutat norocul. În ultima vreme la loz în plîc. La fiecare chioșc din oraș. Dar, nimic. Nu avea „mîna bună”. În schimb a avut „mîna lungă”. A sustras din depozit mărfuri de 12.000 lei, iar altele, în valoare de 87.000 lei, s-au distrus din neglijența lui. Acum a pus justiția mîna pe el. Și a căpătat opt ani închisoare. În sfîrșit, „lozul” cel mare!

Confuzie?

La C.A.P. Crucești-Banat a sosit de la Fabrica de zahăr din Timișoara un vagon (9540505) cu 17 tone borhot pentru vite. L-au descărcat. Dar spre uimirea lor, oamenii au găsit pe fundul vagonului un strat gros de span. E lesne de înțeles ce se întimplă dacă nu se băga de seamă. Borhotul a fost aruncat... Am mai auzit de confuzii — nu e prima la C.F.R. Dar nici așa — să confunde vacile cu... cupoarele de oțelărie!

Pedagogie

La căminul studențesc al Institutului pedagogic din Suceava s-a făcut recent un control. La examenul „ordine” 20 de paturi n-au intrunit nota de trecere. Ca măsură disciplinară au fost ridicate de pe ele saltelele și lenjeria. Studenții certai cu disciplina dorm acum cam înscăpînați. S-ar putea ca viitorii profesori să considere metoda nepedagogică. Ce să-i faci? Au lipsit cojile de umed.

Purtare

Telefonul sună scurt. Peste câteva clipe, Salvarea „țișnește” ca un bolid spre Piața București-Oradea. Se anunțase că viața unui copil era în primejdie. În scurt timp au sosit la aceeași adresă pompierii și miliția. Dar nici urmă de copil și de boală. Cineva le juca o farsă. De la o fereastră, Angelica Mitrasca (14 ani), e-levă la Școala generală nr. 4, își privea zîmbind „isprava”. De altfel nu era prima. Tot ea a comandat în contul aceleiași familii convorbiri telefonice cu Piața Neamț și Iași și un colet la „Cartea prin poștă”. Părinții și profesorii cunosc aceste indeletniciri. Nu știu ce notă are Angelica la purtare. Dar poate ar merita să rămîna corigenți și educatorii ei.

Rubrică redactată de Ștefan ZIDARĂ Ștefan DINICĂ cu sprijinul corespondenților „Științei”.

Colectivul întreprinderii „Măgăria populară” din Capitală o pregătește noi modele de batucuri, într-o gamă variată de culori. Cadouri frumoase pentru ziua mărșisorului.
Foto: M. Cloe

Lucrări de sporire a debitului de apă potabilă

La Pitești se fac foraje hidrologice pentru amplasarea unor noi puturi de captare de mică adîncime în lunca râului Doamnei, în scopul sporirii debitului de apă potabilă a orașului. În același scop, se construiesc o stație de pompare, un put colector, o stație de clorurare și un post trafo. Conducția de refulare, care va face legătura cu magistrala de alimentare cu apă potabilă a orașului, urmează a fi dată în funcțiune încă în acest an.

Lucrări de sporire a debitului de apă potabilă sînt prevăzute și pentru orașul Rîmnicul Vilcea. Aici se vor construi o nouă stație de pompare și de tratare a apei, două rezervoare de mare capacitate care vor spori debitul de apă cu 150 litri pe secundă. (Agerpres)

PLOIEȘTI

PRIMUL MICRORAION DIN ZONA DE VEST

A fost vizitat studiul tehnico-economic al primului microraion din zona de vest a orașului Ploiești unde, în prima etapă, se vor construi 5.566 de apartamente și diferite clădiri destinate activităților social-culturale. Proiectul, distins cu premiul pe anul 1965 al Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistemizare, prevede blocuri cu câte 4-10

etaje, o casă de cultură, un liceu și școli generale, însumind 60 săli de clasă, unități sanitare, unități comerciale, terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii, precum și spații pentru parcare a autoturismelor. Aspectul arhitectonic al locuințelor și al celorlalte clădiri cuprinse în viitorul cartier reflectă specificul local. Placarea lor cu cărămidă specială, ceramică colorată, tera-

sit și praf de piatră va aduce o notă de varietate și viuține în aspectul exterior general. Noi șantieri pentru construcții de locuințe au fost deschise și în zona de sud-vest a orașului Ploiești, la Cimpina. Bustenii și în alte localități din regiune, unde în actualul cîmășor sunt ridicate peste 13.000 apartamente. (Agerpres)

PESCĂREASCĂ...

Pun rîma, arunc, guta se desfoară și o ia la vale. Smuceș de cîteva ori, dar fin. Al meu era! Il plimb ure două ore ca să-l obosesc și-l trag la mal. Un pește de vreo 1852-1853 și ceva de kilograme, netto. Pregătesc minciocul și aud o voce de pește. Vocea peștelui prin de mine. Dumnea unde lucrezi?
Răspund: — Pescar amator.
— Lasă-te de bancuri! Lucrezi la Ministerul Comerțului Interior.
— Nu.
— La Uniunea Regională a C.A.P.-București?
— Nic.
— Atunci ești de la I.C.R.A.
— Ai să rîzi, nu sînt nici de la I.C.R.A.
— De unde ești dom'le?
— Din Pîrboeni.
— Si ce vrei de la mine?
— Nimic. Ce-am vrut și-a realizat. Te-am vrut și-a realizat. Te dai acasă, te tai felii, te prăjești...
— Carnivoarele!
— Pîră!
— Vrei să-mi scoți cirilgul ăsta din gură? Să stăm de vorbă de la egal la egal. Întrîndă pătura aia să mă lungesc și eu puțin că prea m-ai obosit. Ai ceva de băut?
— Cîinci stete.
— Merge!
Am întins pătura și ne-am pus pe talpas. Țista m-ai cîntîntul că nu exagerez cu nimic în legătură cu discuția pe care am avut-o cu peștele. Nu fac nici fabulă. Pot să te arăt și buletinul că nu sînt fabulist. Cu toate astea, peștele m-a mai întrebare o dată:
— Nu serios, nu lucrezi la Uniunea Regională a C.A.P.-București?
— Pe cîntea mea că nu. Dar de ce? Dacă știi lucră acolo ce s-ar întimpla?
— Te-ăș pupa.
— Ei lasă-mă! Cu ce ocazie?
— Nu știu chestia cu peștele, cu contractarea, cu...
— Jur că nu știu nimic. Ia spune-o.
— I.C.R.A., nepescuitat întreprinderea Comerțului cu Ridicată pentru Produse Alimentare, a intervenit la Ministerul Comerțului Interior să capete pește proaspăt pentru alimentația publică.

— Si?
— Ministerul Comerțului Interior a tranșat cu Uniunea Regională a C.A.P.-București să furnizeze pentru trimestrul I atîta pește. Uniunea a dat repartiția nr. 3376 și a spus: De la C.A.P. „Nolembrie” din comuna Clocetia, raionul Urziceni, lei atîtea tone. De la C.A.P. din Pelin-Urziceni, atîtea tone. De la C.A.P. Sărășeni, atîtea tone. De la C.A.P. „Gheorghe Lazăr-Slobozia, atîtea tone.
— Mă rog, și ce vrei rîu în asta? Noi putem sta o-am încercat pe voi pești, că să nu confundăm. Și să răji. Tu crezi că o să scapi? Te mîncîm!
— O știu foarte bine.
— Atunci ce-mi vii mie cu repartiția, cu I.C.R.E...
— Dacă ar fi după repartiția 3376, voi oamenii n-ați mai minca pește în ținta noastră. Ori ați minca, dar formal.
— Cum formal? Expli-că-mi.
— Eu nu vorbesc alturea. Neamul nostru pescăresc e tăcut. De unde și vorba noastră „tace ca un pește”. Dar și cînd ne porîm...
— Dă-i drumul!
— Atî timp? La du-te plîd la I.C.R.A.-București și vezi ce au trimis C.A.P.-urile pe care și le-am înștriat mai sus în loc de pește.
— Mă duc, dar stai aici. Nu te miști. O baie poți să faci. Atî.
M-am dus la I.C.R.A. și iată ce-am constatat: într-adevăr peștele meu avea dreptate.
C.A.P.-ul din comuna Pelin, raionul Urziceni, cu adresa nr. 83, comunica: „Nu vă putem da pește pentru că nu avem bălă. C.A.P. Sărășeni-Urziceni, cu adresa 37 din 3 II a.c.: „Nu vă putem furniza peștele pe care-l dorim pentru că lacul nostru este sălbatic”. C.A.P. Gheorghe Lazăr-Slobozia cu adresa nr. 185 comunică: „Vă putem furniza stuț, ori brădiș, pentru că bălă n-are pește” ș.a.m.d.
Ați observat ce pește deștept am prins eu? Ce documentat! Dar ce gust! Dacă aveți poftă de pește proaspăt dați pe la mine. Va servesc eu plîd cînd Uniunea Regională a C.A.P.-București dă niște repartiții sertoase.
Vă aștept! Am pus peștele la prăjit.

foileton de Nicușă TĂNASE

— Si?
— Ministerul Comerțului Interior a tranșat cu Uniunea Regională a C.A.P.-București să furnizeze pentru trimestrul I atîta pește. Uniunea a dat repartiția nr. 3376 și a spus: De la C.A.P. „Nolembrie” din comuna Clocetia, raionul Urziceni, lei atîtea tone. De la C.A.P. din Pelin-Urziceni, atîtea tone. De la C.A.P. Sărășeni, atîtea tone. De la C.A.P. „Gheorghe Lazăr-Slobozia, atîtea tone.
— Mă rog, și ce vrei rîu în asta? Noi putem sta o-am încercat pe voi pești, că să nu confundăm. Și să răji. Tu crezi că o să scapi? Te mîncîm!
— O știu foarte bine.
— Atunci ce-mi vii mie cu repartiția, cu I.C.R.E...
— Dacă ar fi după repartiția 3376, voi oamenii n-ați mai minca pește în ținta noastră. Ori ați minca, dar formal.
— Cum formal? Expli-că-mi.
— Eu nu vorbesc alturea. Neamul nostru pescăresc e tăcut. De unde și vorba noastră „tace ca un pește”. Dar și cînd ne porîm...
— Dă-i drumul!
— Atî timp? La du-te plîd la I.C.R.A.-București și vezi ce au trimis C.A.P.-urile pe care și le-am înștriat mai sus în loc de pește.
— Mă duc, dar stai aici. Nu te miști. O baie poți să faci. Atî.
M-am dus la I.C.R.A. și iată ce-am constatat: într-adevăr peștele meu avea dreptate.
C.A.P.-ul din comuna Pelin, raionul Urziceni, cu adresa nr. 83, comunica: „Nu vă putem da pește pentru că nu avem bălă. C.A.P. Sărășeni-Urziceni, cu adresa 37 din 3 II a.c.: „Nu vă putem furniza peștele pe care-l dorim pentru că lacul nostru este sălbatic”. C.A.P. Gheorghe Lazăr-Slobozia cu adresa nr. 185 comunică: „Vă putem furniza stuț, ori brădiș, pentru că bălă n-are pește” ș.a.m.d.
Ați observat ce pește deștept am prins eu? Ce documentat! Dar ce gust! Dacă aveți poftă de pește proaspăt dați pe la mine. Va servesc eu plîd cînd Uniunea Regională a C.A.P.-București dă niște repartiții sertoase.
Vă aștept! Am pus peștele la prăjit.

Specialiștii spun că diversificarea producției bunurilor de larg consum, cerință de mare actualitate, se poate realiza pe două căi principale: a) prin inovare — producerea de noi articole — și b) prin repunere în fabricație a unor mărfuri tradiționale dispărute. Teoretic, așa stau lucrurile. Dar ce s-a întreprins practic pînă acum? Mai ales în ultima vreme, pe ambele căi arătate se fost consemnat realizări vrednice de luat în seamă. Industria textilă, a confecțiilor și încălțămintei, industria alimentară, locală și unitățile cooperatelor meșteșugărești au lansat pe piață mărfuri noi, multe tradiționale, care s-au bucurat, în general, de o bună primire din partea cumpărătorilor. Totuși, în unele sectoare de producție se constată încă o anumită inerție. Care sînt cauzele? În raidele noastre întreprinse prin cîteva regiuni ale țării, am concentrat investigațiile în special asupra modului în care unitățile de producție și organizațiile comerciale pun în valoare bunurile de consum cu tradiție din sectorul alimentară.

Lanțul formalităților inutile

Medias. Fabrica de mezeluri „Salconserv”. — Producem aproximativ 70 de tipuri de mezeluri și conserve. Sortimentul e bogat, dar, a precizat tov. CONSTANTIN RADULESCU, inginer șef, multe preparate sînt din cele obișnuite, care se fabrică în toată țara: parizer, polonez, italian, vinătoare...
— Bine, dar în Ardeal...
— Da, în Ardeal erau mezeluri de tradiție, dar nu le mai producem.
— Greuțăți?
— Formale. Mezelurile tradiționale au fost scoase din producție întrucît standardele și nomenclatoarele ne-au obligat să producem și noi aproape exact aceleși sortimente care se produc în toată țara. Autorii standardelor n-au prea ținut seama de posibilitățile și specificul local.
— Prin părțile noastre, adaugă ION BENNING, mezelar de 40 de ani, aveau mare căutare ruladele, mai ales cele cu în crustături de limbă. Se consumau, de asemenea, pastelele de ficat în forme, casul de ficat și casul de carne, sușon lax (muschi învăluit în slănină), sala-

murile crude, o mai mare varietate de proaspături. Păcat că nu se mai produc asemenea mezeluri. Nu putem spune că buzelurile obișnuite nu se fabricau și înainte de apariția stăndardelor; de aceea, într-un fel, sînt și ele tradiționale. Dar cu acestea s-a întimplat altceva: normele de fabricație în vigoare, stasul, le-au răpît în parte personalitatea. Într-afî se asemănă un salam cu altul, încît la contractări comerțul aproape că încurcă denumirile. Și atunci nu cere marfa cam așa: „Dă-mi salam de 27”. Voi da un exemplar. Ca să fac un parizer bun, gustos și fraged, ar trebui să procedez în următorul fel: să iau din carnea caldă pe care o am la dispoziție o parte și să fac din ea brac —

Nu materia primă lipsește, ci inițiativa

„La noi în oras, po-vestește tov. STĂNICĂ CREȚU, directorul TAPL-Brăila, un binecunoscut produs tradițional era pastrama de gîscă. — Și producți acum pastramă de gîscă?

carne, cu dovleac, cu brînză, cu stafide; cornuri cu lapte, bezele. Și cîte altele bunătăți nu se găseau! Hală! dovleac copt îndulcit, carniși (bomboane răsucite), turta dulce, mere îndulcite, gurițe și coccoși, colaci și cozonăcel... Unde sînt toate acestea? De ce nu se mai fabrică?
— Dar... ceva am realizat totuși — ne spune tov. Slănică. Am pus în vinzare 16 sortimente de prăjituri noi. Din curiozitate ne interesăm de soarta acestor 16 sortimente. Afiăm de la meșterii coferari că respectivele prăjituri noi sînt... vechi. Numai ornamentația a fost schimbată, forma, prețul și denumirea!
Nu ne-a mai mirat deloc cînd ni s-a spus că T.A.P.L.-Brăila nu-și în-

Acestea din urmă se mincau calde, unse cu smîntînă. Mîine! Se bătea lumea pe ele.
— Dar acum le produceți?
— Alivenci, armenescă și învîrțită nu.
— De ce? Lipsește materia primă?
— O, nu. Nu se mai produc pur și simplu. „Poale-n brîu” am mai făcut din cînd în cînd (și s-a vîndut cît ai cîmpii — n.n.). Pe urmă, se mai consumau pe la noi chîșca cu orez, cîrnați trandafir...
Ce folos că se consumau — și acum nu se mai fabrică?
— Situația este identică cu a trustului brăilean: materia primă nu lipsește, ateliere și laboratoare sînt. Numai interesul și simțul gospodăresc lipsește. Consecință: nici T.A.P.L.-Baia nu-și îndeplinește planul de desfacere.
Ca și unele întreprinderi republicane, ne-numărate trusturi de alimentație publică, ateliere ale industriei locale, micile ateliere specializate în prepararea cărnilor își orientează producția — ciudat — în direcție opusă specificului local! Impotriva adaptării producției la cerințele locale am văzut că stau și unele greutăți artificiale, formalități greoaie, care vor trebui neîntîrziat lichidate. Dar, pînă la urmă, tot omul sfîntește locul! În multe cazuri consumatorii sînt lipsiți de mărfurile pe care erau obișnuiți să le găsească în magazin tocmai datorită sistemului sablonard după care lucrează unele unități de producție, datorită rutinei celor care le conduc.

VITALITATEA... INERTȚIEI

De ce nu se mai fabrică unele produse alimentare tradiționale

maiaua necesară legăturii pastei. În parizer e necesar să adaug slănină „cît ia carnea”, apă de azeală — pentru fragezime. Așa ar trebui, dar nu fac așa. Nu mă lasă stasul. Nimic de stas, stasul este necesar, dar în prepararea mezelurilor el nu trebuie să fie tot atît de rigid ca de pildă, în industria constructoare de mașini. În fabricarea mezelurilor trebuie să te orientezi după cum e carnea, dar mai ales după gustul consumatorului. De aceea și stasul trebuie să fie mai elastic.

Ca să fie mai sigur, tov. director pune mîna pe telefon și întrebă: „Mamă Ionă, avem pastramă de gîscă?”
Se întoarce spre noi: — Nu avem pastramă de gîscă pentru că nu avem gîște. N-am găsit gîște la I.C.R.A. pentru că I.C.R.A. nu s-a dus să le ridice de la Burdujeni...
Ce alte preparate tradiționale au dispărut de pe piață? Se vindeau ca plina caldă covrigii cu susan și brînzoacele; plăcintele — cu mere, cu

deplinește planul la desfacere. Cum să-l îndeplinească dacă nu vinde ce se cere? Mărfuri tradiționale nu apar pentru că nu e... inițiativă, sortimentul articolelor existente a înghețat... Numai leața merge înainte.
Ne continuăm rauld.
Baia. Ne vorbește tov. ION MORARU, directorul T.A.P.L.: „La noi, tradiția tradiției era plăcintele. Renumitele plăcinte moldovenești, gustoase să-ți lingi degetele: învîrțita, armenescă, alivenci ori „poale-n brîu”.

Despre adaptarea producției la specificul local și despre aprovizionarea magazinelor în consecință se vorbește destul de mult. Ministerele și alte foruri interesele au dat în acest sens dispoziții, indicații. Dar, după cum se constată, în unele localități totul a rămas teorie. Pentru a se trece la faza practică, e nevoie de un control riguros, de măsuri care să trezească inițiativa și spiritul de răspundere al conducătorilor de unitate. Oricum, lucrurile trebuie urmate din punctul mort în care se află.
George GRAURE

La kilometrul 8

(Urmare din pag. 1)

O noutate pentru Chinteni a fost introducerea apei pe străzi și de aci în gospodării. La adunările obștești s-a hotărît captarea unor izvoare cu debit constant, s-a întocmit pe urmă devizul și s-a purces la realizare. Apa, de calitate bună, certificată prin analize, a fost îndreptată spre un bazin de circa două vagoane capacitate de unde, prin cădere liberă, poate ajunge peste tot, la fermele cooperatelor, la cîmșele și în gospodării. „Preștine? Precă destulă” precizează președintele. Aducerea apei a fost realizată în cea mai mare parte prin contribuție voluntară; sîpăturile și amenajările prin muncă patriotică. Interesată direct, cooperativa s-a ocupat de procurarea materialelor din resurse proprii. „Avem apă în grajduri, dai-vă seama și cîmșele. În anul acesta captăm izvoare în Flămînda pentru partea de sus a satului. Tot cu contribuție patriotică și cu ceva din contribuția voluntară.”

Președintele vorbește, în urma discuțiilor, plantarea a peste 100.000 flori, față de 5.000 cîte au fost anul trecut. Pentru instituții florile vor fi cultivate în rîscănițele cooperatelor. Îngrijirea lor cade în seama comisiei de femei.
Așa am ajuns la problemele cooperatelor agricole. Anul trecut producția a fost mai slabă la cereale. „Floile, zice președintele. Poate că și lipsuri în organizarea muncii. Pentru anul acesta s-a repartizat munca pînă pe cap de om, răspundere personală. Va fi mai bine”. În schimb, a crescut producția la ține. Și numărul de animale și producția. De la 1.800 de litri pe vacă, la 2.050 litri. Și se poate și mai mult. Au în vedere să aceseze valea Chinteniului și să pună în circuitul agricol o sută de hectare — 40 în satul Corus, 60 în Chinteni.

Cooperativa, asta-i, zice președintele, cea dintîi preocupare... Mă gîndesc eu că vorbesc puțin cam „ca din carie”, dar cele aflate dovedesc într-adevăr preocupare. Iar cînd îl aud din nou spunîndu-mi că nu se poate face nici o cooperativă cu ce era înainte Chinteni — „cîte zece ani se necețea omul să-și facă o casă; acum la stîncă și la clădese altfel, mai frumoase” — că oamenii au bani, muncesc și-n oras, și-n cooperativă — „două milioane două sute de mii de lei a fost valoarea mărfurilor desfacute prin unitățile comerciale din sat anul trecut... Ce s-a mai cumpărat din oras, cine știu? Ni se face un magazin mixt, nou, cu bufet, și o brutărie. Dacă sînt bani...”

Președintele întrebă, cu politețe, cam cît e ceezul. Ii spun. Și-mi explică: „știi, mai avem cîteva înflînuri cu alegătorii. Planificat pentru azi, adică în dimineața asta. Dumneavoastră cînd mai veniți pe la noi?”
Mă ridic, ne strîngem mîna și ies cu un singur regret: că n-am cum să trec aici rezultatul ultimelor înflînuri cu alegătorii. Mi le va spune dînsul mai tîrziu, alături. Acum candidații ca deputat. Sînt convins că locuitorii din Chinteni vor face o alegere bună votîndu-l iar.

— Va fi un efort anul acesta, dar dacă oamenii au hotărît așa...
— Au hotărît, cum?
— În adunări, în discuții cu deputații, oamenii între ei.
— Și mai avem, ne spune președintele, Căminul cultural...
— Faceți altul? Doar e destul de bun.
— Il transformăm în săli de clasă. La cel nou am și turnat fundația; cetățenii au scos 300 metri cubi de piatră și au adus-o voluntar. Il facem. Va costa cam 850.000 lei, din care peste trei sute de mii le vom acoperi cu muncă patriotică. Așa s-a hotărît în adunări...
Lansat către obiectivele în perspectivă președintele trece la amănunțit. Pietruirea „străzilor” (vedeți, ulițele devin „străzi”) și construcția de trotuare va fi discutată ca și în trecut cu cel interesat, uliță de uliță; cetățenii cer să se planteze duzi (s-au plantat în special tei), să aibă frunze pentru viermi de mătase și duze pentru pășări. Le trebuie trandafiri și flori — să se ceară sămîntă de la oras, pe plată — ei le vor crește în răsadnițe și le plantează, gratis.

— Cooperativa, asta-i, zice președintele, cea dintîi preocupare... Mă gîndesc eu că vorbesc puțin cam „ca din carie”, dar cele aflate dovedesc într-adevăr preocupare. Iar cînd îl aud din nou spunîndu-mi că nu se poate face nici o cooperativă cu ce era înainte Chinteni — „cîte zece ani se necețea omul să-și facă o casă; acum la stîncă și la clădese altfel, mai frumoase” — că oamenii au bani, muncesc și-n oras, și-n cooperativă — „două milioane două sute de mii de lei a fost valoarea mărfurilor desfacute prin unitățile comerciale din sat anul trecut... Ce s-a mai cumpărat din oras, cine știu? Ni se face un magazin mixt, nou, cu bufet, și o brutărie. Dacă sînt bani...”

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

nomice cu toate statele, indiferent de orinduirea lor socială.

Planul cincinal prevede că volumul comerțului exterior va crește în 1970 cu 55 la sută față de 1965.

Sarcinile cincinalului privind exportul trebuie considerate minime; este necesar să fie luate măsuri pentru a asigura o sporire mult mai mare a volumului producției și livrărilor de mărfuri pentru export. În mod deosebit trebuie să ne oprim asupra faptului că și în acest cincinal importurile sînt programate să depășească exporturile cu aproape 2 miliarde și jumătate lei valută, ceea ce, e de înțeles, creează o încordare a balanței de plăți externe. Se impune necesitatea elaborării unui program special în vederea sporirii exporturilor peste prevederile cincinalului. Răspunderi deosebite revin în această privință ministerelor economice, în întreprinderile cărora se produc mărfuri pentru export, precum și organelor comerțului exterior. În același timp, trebuie să se acorde mai multă atenție valorificării resurselor interne de materii prime și materiale, folosirii pe scară cât mai largă a înlocuitorilor din țară, reducerii onorariilor din importurile planificate. Așa cum s-a arătat în cadrul constatărilor, foarte multe măsuri trebuie să se ia pentru a produce bunuri de calitate a II-a și chiar a III-a. Este necesar să înțelegem, tovarășii, că din tot ceea ce importăm — ca de altfel și din materiile prime și materiale produse în țară — trebuie să obținem o valoare maximă.

Industria constructoare de mașini îi revine sarcina de a asigura dotarea economiei cu un volum din ce în ce mai mare de utilaje, instalații și mașini unelte, precum și de piese de schimb de o calitate tot mai bună. Aceasta este o cale de bază pentru ușurarea sarcinilor de import, pentru degrevarea balanței noastre de plăți externe. În această direcție posibilitățile noastre sînt mari; trebuie să avem o atitudine fermă față de ministerele care apelează la import atunci cînd necesitățile pot fi rezolvate în întreprinderile proprii.

În anii viitori structura comerțului nostru exterior urmează să sufere schimbări radicale. Posibilitățile de export ale produselor așa-zis tradiționale sînt din ce în ce mai mici; după cum știți, din țară exportatoare de țigete vom deveni, începînd cu anul 1968, importatoare. Este prevăzut să crească, de asemenea, ponderea la export a produselor industriei constructoare de mașini (mașini-unelte, electrotehnice și utilaje complexe), ale industriei chimice și industriei producătoare de bunuri de consum. Aceasta impune ministerelor și întreprinderilor producătoare să asigure realizarea produselor respective la un înalt nivel calitativ, iar Ministerului Comerțului Exterior să se adapteze rapid și eficient la cerințele noii structuri a mărfurilor destinate exportului.

Paralel cu aplicarea măsurilor pentru sporirea exportului de produse cu un grad înalt de prelucrare, trebuie să valorificăm în mai mare măsură rezervele din agricultura, care rămîne o sursă importantă a exportului țării noastre. Gospodăriile agricole de stat și Departamentul de valorificare a legumelor și fructelor au încă mari posibilități de a contribui la creșterea exportului, îndeosebi de legume și fructe. În acest sector anul acesta planul nu a fost realizat integral. Va trebui să orientăm producția agricolă într-o mai mare măsură către culturile cerute pe piața internațională, care aduc un însemnat aport de valută.

Cu toate măsurile luate și succesele obți-

nute în ridicarea continuă a calității produselor, și în anul 1966 au mai existat cazuri de nerespectare a unor clauze contractuale de calitate. Ele s-au datorat unor neglijențe și nu lipsei de materiale și materii prime. Trebuie lichidate cu desăvîrșire asemenea neajunsuri. Toate produsele destinate exportului, ca de altfel și cele destinate consumului intern, să fie realizate la nivelul cerințelor pieței mondiale la absolut toți indicii calitativi. Credem că economia noastră dispune de toate posibilitățile pentru realizarea acestui deziderat. Ministerele, organele economice, întreprinderile, organizațiile noastre de partid au îndatorirea de a veghea ca fiecare produs ce trece frontierele țării să aibă o calitate ireproșabilă, să răspundă întocmai condițiilor contractuale.

În domeniul importului de materii prime și materiale — parte componentă de mare importanță a activității generale de comerț exterior — este necesar să se ia măsuri pentru asigurarea unei aprovizionări de perspectivă pe o perioadă mai îndelungată de timp. Aceasta o cere dezvoltarea în ritm susținut a economiei naționale. Și după acest cincinal ponderea materiilor prime și a materialelor importate pentru nevoile producției va crește. De aceea problemele prospectării unei aprovizionări de perspectivă capătă o însemnătate deosebită. În acest domeniu sîntem încă la primii pași. Este, de asemenea, necesar să acordăm o atenție mai mare la importul de utilaje și instalații complexe, termelor de livrare și, mai cu seamă, nivelului tehnic al acestora.

Atît Ministerul Comerțului Exterior cît și ministerele beneficiare, Comitetul de Stat al Planificării, agențiile economice trebuie să acorde cea mai mare atenție contractării la timp a utilajelor, de aceasta depinzînd însăși îndeplinirea în termen a planului de investiții, realizarea producției prevăzute în cincinal.

Desigur, trebuie să facem totul pentru a achiziționa cele mai înaintate realizări ale tehnicii contemporane, dar aceasta ghidîndu-ne nu numai după reviste sau comunicări științifice, ci după ceea ce s-a aplicat în practică, s-a verificat în producție. Orice import de utilaj trebuie să fie precedat de o temeinică și multilaterală analiză a posibilităților diferitelor firme străine de a răspunde nevoilor reale ale economiei noastre, de a asigura realizarea într-un termen scurt a parametrilor tehnico-economici stabiliți prin proiecte. Agențiile economice, ministerele beneficiare de import trebuie să cunoască, să studieze, să viziteze, să vadă la fața locului, în lucru, instalațiile, utilajele de care avem nevoie și să aleagă, din tot ce oferă diferite firme și țări, ceea ce corespunde din toate punctele de vedere necesităților noastre.

Este cunoscută importanța pe care o are balanța de plăți externe pentru economia fiecărei țări, necesitatea ca ea să fie echilibrată, să asigure pe calea exporturilor resursele de valută necesare importului de materii prime, materiale și instalații complexe.

Trebuie să perfecționăm politica noastră de comerț exterior, relațiile economice, corespunzător tezurilor politicii noastre economice, politicii noastre generale de dezvoltare. Organele de comerț exterior și ministerele furnizoare trebuie să prospecteze mai bine piața externă, să asigure exportul unui volum mai mare de produse, pentru a nu se produce decalaj între importuri și exporturi în relațiile cu unele țări. Ministerul Comerțului Exterior, toate ministerele trebuie să asigure echilibrul permanent al balanței noastre de plăți externe.

rare cu firme străine pentru livrarea în comun de echipamente, instalații și părți de instalații pe terțe piețe, în care partea română poate avea fie calitatea de furnizor principal, fie de subfurnizor; acțiuni de cooperare în producția unor mașini, utilaje și echipamente pentru satisfacerea nevoilor celor două părți, fiecare realizînd anumite piese sau subsambluri; fabricarea în România a unor piese, dispozitive, utilaje pe bază de licențe și documentații ale partenerului străin, cu obligația de a-i asigura acestuia necesarul respectiv pe o perioadă mai îndelungată. Se poate realiza construirea de către R. S. România a unor obiective industriale sau acordarea asistenței tehnice, licențe și documentații altor țări, plățile în produse din întreprinderile respective sau în alte mărfuri. Există, de asemenea, posibilitatea unor acțiuni de cooperare cu firme comerciale străine pentru desfacerea produselor românești, inclusiv participarea noastră la crearea unor asemenea firme comerciale. Ne gîndim și la acțiuni de cooperare tehnico-științifice, la participarea la unele programe de cercetare științifică cu alte țări, în baza unor convenții care să asigure reglementarea obligațiilor între părți.

În realizarea cooperării economice și tehnico-științifice cu țările socialiste, cît și cu țările capitaliste și țările în curs de dezvoltare trebuie să se manifeste multă inițiativă și hotărîre. Este necesar să se înțeleagă faptul că dezvoltarea în viitor a economiei noastre în ritm înalt este legată nemijlocit de extinderea cooperării internaționale. Trebuie asi-

gurată o perspectivă sigură și îndelungată relațiilor economice externe ale României, atît în ce privește exportul, cît și realizarea unor importuri ferme. În acest fel se creează condiții tot mai bune pentru elaborarea planurilor de perspectivă ale economiei, pentru progresul general al societății noastre socialiste.

Înfăptuirea cooperării economice și tehnico-științifice cu alte țări pune sarcini deosebit de importante în fața ministerelor și celorlalte organe centrale, a întreprinderilor, instituțiilor științifice și de proiectare. Ținînd seama de însemnătatea acestor sarcini, Comitetul Executiv a hotărît înființarea unui organ special interministerial a cărui atribuție va fi coordonarea întregii activități de cooperare economică și tehnico-științifică, asigurarea unei concepții unitare pe ansamblul economiei a acțiunilor de cooperare. Ministerele și celelalte organe centrale trebuie să acționeze cu hotărîre și operativitate pentru aplicarea hotărîrilor adoptate de conducerea partidului și statului în problema cooperării economice și tehnico-științifice. Dacă se va munci bine, într-o perioadă nu prea lungă se vor putea obține rezultate pozitive în această direcție. Sîntem convinși că vom realiza în acest domeniu lucruri deosebit de utile pentru economia noastră națională, pe o bază care să constituie exemplu de relații între țări egale în drepturi — țări socialiste sau aparținînd unor orînduirii sociale diferite —, care să excludă orice fel de amestec în afacerile interne ale altora.

noastre economice, conducătorii lor să înțeleagă răspunderea deosebită pe care o au, exigențele mari pe care le implică activitatea lor. Proba eficienței activității lor o constituie capacitatea de a vinde mai mult, de a obține prețuri mai bune, de a asigura o rentabilitate sporită în comerțul exterior. Activitatea agențiilor trebuie apreciată în raport cu creșterea schimburilor cu țările în care își desfășoară activitatea. Ele trebuie să cunoască toate fenomenele economice din țările respective și să acționeze pentru găsirea celor mai diverse forme de colaborare și cooperare economică și în producție cu aceste țări.

Dezvoltarea relațiilor economice internaționale ale României cere ca Ministerul Afacerilor Externe să participe mai activ la realizarea politicii partidului și guvernului în acest domeniu. În aprecierea activității Ministerului Afacerilor Externe va trebui să se aibă în vedere și contribuția pe care o aduce la colaborarea economică cu alte țări.

Un rol tot mai mare în politica comerțului exterior al țării revine misiunilor noastre diplomatice. Ele trebuie să cunoască bine problemele economice, tehnico-științifice ale țării sau zonei de țări unde își duc activitatea, să-și consacre o mare parte din preocupările lor relațiilor economice cu statele respective. Ambasadorii, miniștrii plenipotențiarilor poartă răspunderea înfăptuirii politicii economice a partidului și guvernului în țara respectivă, răspund de bunul mers al colaborării economice, tehnice și științifice dintre țara noastră și țara unde sînt acreditați. Vom aprecia în viitor munca diplomaților noștri, în primul rînd a ambasadorilor și miniștrilor, și în funcție de modul cum se realizează planul de comerț exterior cu țările respective, de avantajele sau dezavantajele obținute în schimburile economice, de extinderea colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice.

Cîțiva tovarășii s-au referit aici la problema pregătirii cadrelor pentru comerțul exterior. Consider că, într-adevăr, este o problemă deosebit de importantă, căreia trebuie să i se acorde atenția cuvenită. În comerțul exterior lucrează mulți specialiști valoroși din diferite domenii de activitate. Trebuie acordată mai multă atenție îndrumării și instruirii lor. În același timp, se impune revizuirea actualului sistem de pregătire a cadrelor. Facultățile de științe economice trebuie să predea tinerilor teorie economică, dar, în același timp, trebuie să-i pregătească mai bine în problemele practice ale comerțului exterior, să-i învețe cum se face astăzi comerțul mondial.

Trebuie organizate și cursuri de scurtă durată de perfecționare, cursuri post-universitare sau, pur și simplu, cursuri în cadrul ministerelor cu cadrele de specialitate existente.

Să fie promovate cu curaj cadrele care dau dovadă de inițiativă și inventivitate în această muncă. Cei care nu se dovedesc buni pentru comerț, cărora le e rușine să facă munca de comerciant, să practice alte îndelunciri. Aici să lucreze oameni cărora le place comerțul exterior, care au pregătire și înclinații pentru această activitate.

Sarcini importante revin organelor și organizațiilor noastre de partid din unitățile producătoare și din organizațiile de comerț exterior. Ele trebuie să se preocupe îndeaproape, cu toată seriozitatea, de realizarea obligațiilor ce revin comerțului exterior, înspînzînd de la elaborarea planului de producție, a planului de import-export și pînă la îndeplinirea lui în condiții exemplare — din punct de vedere al valorii, al sortimentelor, al calității și rentabilității.

Problemele economice trebuie dezbătute cu toată seriozitatea în organizațiile noastre de partid. Ele trebuie să-și îndeplinească tot mai bine rolul ce le revine în viața economică, să exercite un control și în drumare tot mai calificat în rîndul membrilor de partid.

În întreprinderile productive și în cele de comerț exterior lucrează un număr mare de comunisti. Ei trebuie să facă totul pentru realizarea în cele mai bune condiții a sarcinilor tratate de partid în domeniul respectiv, să-și îndeplinească cu pasiune datoria față de partid, față de clasa muncitoare, față de popor.

Tovarăși,

Discuțiile și analizele din cadrul grupelor de lucru ale consfătuirii au scos în evidență realizările obținute în domeniul comerțului nostru exterior, precum și neajunsurile existente, au prilejuit un larg schimb de experiență, o examinare temeinică, exigentă a activității din acest important sector al vieții sociale. Au fost făcute propuneri prețioase menite să contribuie la îmbunătățirea activității în domeniul relațiilor economice externe, s-au preconizat măsuri care vor duce la perfecționarea comerțului exterior.

Pe baza observațiilor, propunerilor și sugestiilor formulate în consfătuire, ministerele producătoare, Ministerul Comerțului Exterior trebuie să întocmească un program concret de măsuri, a cărui aplicare în viață să urmeze fără întârziere.

Ne exprimăm convingerea că lucrătorii din întreprinderile și instituțiile de comerț exterior, din cadrul agențiilor economice și oficiilor diplomatice, din ministerele economice și unitățile producătoare vor pune întreaga pricepere și pasiune pentru înfăptuirea sarcinilor încredințate de partid și guvern în vederea ridicării pe o treaptă calitativ superioară a întregii noastre activități de comerț exterior. În felul acesta lucrătorii din comerțul exterior își vor aduce contribuția la înfăptuirea marșurilor obiective ale celui de-al IX-lea Congres al partidului nostru privind dezvoltarea economiei și ridicarea bunăstării întregului popor.

Vă urăm dumneavoastră, tuturor lucrătorilor din comerțul exterior, oamenilor muncii care produc pentru export, succese cât mai mari în munca de viitor.

(Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost subliniată de agențiile puterice ale asistenței).

Îmbunătățirea organizării și conducerii comerțului exterior, rolul oficiilor diplomatice și agențiilor economice în dezvoltarea relațiilor externe

Tovarăși,

Îndeplinirea sarcinilor care stau în fața comerțului nostru exterior cere îmbunătățirea radicală a organizării și conducerii sale. El trebuie să se adapteze sarcinilor noi puse în fața schimbărilor care intervin ca urmare a modificării structurii exportului, a diversificării schimburilor economice cu străinătatea, a cooperării economice și tehnico-științifice.

Trebuie subliniat că centralizarea excesivă a comerțului exterior a început să devină o frînă în buna desfășurare a exportului și importului. Este necesar să crească mai mult rolul ministerelor economice și al întreprinderilor mari atît în activitatea de export, cît și de import. Ele trebuie să aibă legături directe cu principalii furnizori și clienți externi. Corespunzător atribuțiilor sporite acordate ministerelor economice, crește și răspunderea lor în desfășurarea comerțului exterior. Îndeplinirea sarcinilor de export trebuie să fie un criteriu de bază în aprecierea activității întreprinderilor producătoare și a ministerelor economice. În acest sens, după cum știți, au fost luate unele măsuri, dar se impune să acționăm cu mai multă hotărîre; să nu ne fie teamă de a introduce metode noi în activitatea de comerț exterior. Trebuie să găsim forme cît mai elastice de organizare, să le promovăm cu mai mult curaj și fermitate în vederea dezvoltării relațiilor economice externe ale țării noastre.

Descentralizarea activității de comerț exterior nu trebuie să diminueze și nu va diminua cu nimic răspunderea Ministerului Comerțului Exterior. Dimpotrivă, răspunderea sa pentru realizarea unei politici unitare de comerț exterior, pentru creșterea eficienței economice a acestuia va spori și mai mult. Ministerul Comerțului Exterior trebuie să desfășoare o activitate și mai intensă de largire a relațiilor comerciale ale României cu țările lumii.

Este necesar să trecem la crearea în cel mai scurt timp a unui organism special pentru prospectarea pieței străine, pentru studierea conjuncturii pieței, a perspectivelor de dezvoltare a economiei mondiale, a posibilităților de desfacere a produselor și de importare a materiilor prime și materialelor, pentru cunoașterea fluctuației prețurilor pe piața mondială.

Se impune să aducem îmbunătățiri sistemului de cointerensare materială a organizațiilor și lucrătorilor din comerțul exterior. Sistemul de premii trebuie să fie mai strîns legat de realizarea exportului și importului cantitativ și pe sortimente, de obținerea unor prețuri avantajoase. Totodată, va trebui să analizăm situația creată prin aceea că pagubele pricinuite de activitatea deficitară în comerțul exterior sînt suportate de stat. Trebuie să ne gîndim ca pagubele provocate economiei naționale datorită lipsurilor în activitatea întreprinderilor producătoare și a celor de comerț exterior să fie suportate nu de către întreprinderi, de către stat, ci de către cei vinovați pentru producerea lor. Atunci vom avea cu adevărat o cointerensare reală pentru activitatea bună și o răspundere reală pentru pagubele pricinuite din incompetență și neglijență.

Tovarășul Maurer spunea că în capitalism stăpînul se pedepsește singur, cînd greșește, deoarece cîștigă mai prost. E adevărat, tovarășii, la noi însă stăpînul este clasa munci-

toare, poporul. El a pus în economie oameni care să administreze în numele lui. Este oare normal ca poporul, clasa muncitoare să suporte nepriceperea, lipsa de interes pentru bunul mers al activității economice? Să le suportăm noi vinovații? În acest sens va trebui să acționăm pe toată linia — de la întreprinderile producătoare pînă la cele ce efectuează operațiile de comerț exterior.

Avînd în vedere importanța pe care o are comerțul exterior în economia națională și neajunsurile care s-au manifestat în acest domeniu, este necesar să îmbunătățim organizarea controlului atît la întreprinderile și ministerele productive, cît și la ministerul și întreprinderile comerțului exterior.

Trebuie să arătăm că organele de control ale ministerelor și întreprinderilor, ale Ministerului Comerțului Exterior, și îndeosebi Oficiul de Control al Mărfurilor, nu au desfășurat întotdeauna un control exigent și eficient. Nici organele Ministerului de Finanțe și ale Băncii Naționale, care au legături zilnice cu întreprinderile producătoare și cu societățile de comerț exterior, nu au exercitat un control sistematic și operativ care să scoată la iveală deficiențele și mai ales să le prevină.

Din experiența de pînă acum reiese că subordonarea controlului celor care au sarcina de a produce și a exporta nu dă rezultatele cele mai bune. Apare necesitatea ca organul de control să fie organizat independent de întreprinderile producătoare și exportatoare, să depindă direct de Consiliul de Miniștri. Această metodă se practică în multe țări, inclusiv în țările capitaliste, unde alături de controlul capitalizării, statul, interesat să desfășoare un comerț exterior intens, controlează dacă mărfurile trimise la export corespund exigențelor. Acest organ de stat pe care îl preconizăm va fi înecădrat cu specialiști în măsură să efectueze un control riguros și operativ atît în întreprinderile producătoare cît și la predarea mărfurilor către beneficiar. Va trebui întărit controlul în special în domeniul produselor chimice, al construcțiilor de mașini, al produselor finite din lemn, al legumelor și fructelor, produse la care se prevede o creștere însemnată a volumului exporturilor.

Organul de control respectiv trebuie să aibă atribuții largi, să poată acționa asupra întregii activități de comerț exterior, să ia măsuri care să facă imposibilă ieșirea din țară a produselor ce nu îndeplinesc condițiile cerute de contract, să verifice modul în care întreprinderile comerțului exterior își îndeplinesc atribuțiile.

Subliniem că ministerele și întreprinderile producătoare poartă răspunderea nemijlocită pentru realizarea producției de export, pentru vînzarea mărfurilor în conformitate cu prevederile cuprinse în contractele încheiate cu străinătatea. Lucrătorii din acest sector vor putea avea venituri suplimentare dacă își îndeplinesc în bune condiții atribuțiile, după cum pentru neajunsuri și pagube vor trebui să suporte consecințe materiale.

În buna desfășurare a întregii activități de comerț exterior sarcini mari revin agențiilor economice. Mulți tovarășii care lucrează în agențiile economice au înfățișat pe larg activitatea pe care o depun, au adus critici, și-au făcut autocritica, s-au angajat să-și îmbunătățească munca. Este timpul ca agențiile

O necesitate obiectivă actuală — extinderea cooperării economice cu alte țări

Stimați tovarășii,

Viața internațională arată că în relațiile economice mondiale formele clasice de comerț exterior se schimbă tot mai mult, apar forme noi de cooperare economică, tehnică și științifică. Aceste forme au luat o amploare tot mai mare atît în cadrul relațiilor dintre țările socialiste, dintre cele capitaliste, cît și în relațiile dintre țări cu orînduirii sociale diferite. O extindere crescută și o diversificare continuă cunoaște cooperarea în domeniul industriei, construcțiilor, comerțului, în activitatea tehnico-științifică. Aceasta constituie, în societatea contemporană, o formă avansată a relațiilor interstatale. Factor de seamă al progresului, cooperarea economică s-a impus atenției generale, joacă un rol tot mai important în dezvoltarea materială a statelor.

În această privință trebuie arătat că, deși conducerea partidului și statului au indicat organelor de specialitate să dea toată atenția problemei cooperării economice cu alte țări, s-a realizat încă puțin. Cred că nu a existat o concepție destul de clară la tovarășii care trebuiau să acționeze pentru înfăptuirea în practică a politicii noastre în acest domeniu.

Avantajele cooperării sînt evidente și nu trebuie prea mult demonstrate. Desigur, trebuie menționat că odată cu dezvoltarea cooperării au apărut încercări, și chiar forme concrete, de încălcare a independenței și suveranității statelor mai mici sau mai slabe din punct de vedere economic.

Poate și aceasta a constituit o frînă, a determinat o anumită rețineră la unii tovarășii față de activitatea de cooperare. Dar, așa cum se spune, dacă țî-e frică de lup nu trebuie să intri în pădure. De frică de a nu afecta principiul suveranității noastre naționale nu trebuie să renunțăm la cooperare.

Pornind de la înțelegerea necesității obiective a cooperării în producție și tehnico-științifică cu alte țări, trebuie să avem criterii precise care să stea la baza întregii activități desfășurate în această direcție. Cooperarea trebuie să se bazeze desigur pe respectarea suveranității și independenței naționale, să asigure deplina egalitate în drepturi, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc. Sîntem împotriva unor forme de proprietate comună asupra mijloacelor de producție, din motivele cunoscute. Dar aceasta nu înseamnă că nu pot fi găsite și aplicate nenumărate forme acceptabile de cooperare între țări. Există, de altfel, un însemnat număr de propuneri valoroase în această direcție privind atît cooperarea economică și tehnico-științifică cu țările socialiste, cît și cu țările capitaliste.

Subliniem posibilitatea construirii unor obiective economice în cooperare cu alte țări, cu condiția ca proprietatea și conducerea lor să aparțină țării noastre. Se poate concepe construirea în România a unor obiective industriale la care un partener străin să livreze echipamente și utilaje pe credit, pe termen lung, cu plata în produse fabricate de întreprinderile respective, sau, eventual, cu alte mărfuri. Pot fi întreprinse acțiuni de coope-

UN „MUZEU NAȚIONAL“ pe bandă de celuloid

Asemenea reproducțiilor de imagine (oricât de reușite ar fi ele din punct de vedere al fidelității), filmele de artă plastică nu ne pot, firește, oferi aceleași satisfacții pe care ni le prilejuiește contactul direct cu lucrările originale. În schimb ce și albumele, ele pot purta pe emtor, ca un ghid prielnic, către o înțelegere mai adâncă, mai completă a mesajului artistic, a măiestriei creatorului.

De dețineră a detaliului nu cred că își aveau întrebunțarea aici; ele au atras atenția noastră asupra obiectului — a pînzelor — ci mai mult asupra abilității operatorului de imagine. Specialistul de artă are poartă navoasă și de un asemenea exercițiu care fixează din calitățile rafinate ale lucrării. Dar filmul trebuie, după părerea noastră, să se adreseze unui public mult mai larg pentru că, din păcate, opera marelui pictor român nu este încă înțeleasă cum trebuie de numeroase categorii ale publicului care au trecut mai repede prin expoziții și peste reproducțiile (puține) de care dispunem. Mai multe informații biografice despre biogra-

muzele noastre, din arta contemporană. Dar pentru abordarea acestor domenii este nevoie și de o mai mare varietate a scenariilor. Unii dintre spectatori cu care am stat de vorbă cred că s-a consacrat unilateral scenariul monografic în dauna altor genuri. Ei sugerau, de pildă, urmărirea unor teme ca evoluția portretului, a peisajului sau a naturii moarte. Aceasta ar contribui la familiarizarea spectatoarei cu unele forme și procedee ale artei plastice. Am salutat inițiativa studiului „Al. Sahia” de a realiza filme despre arta altor popoare. Pelicula lui Virgil Calotescu despre Festivalul de artă neagră de la Dakar este deosebit de interesantă, cu toate că frumoasele lui imagini le-am fi dorit însoțite de un comentariu mai substanțial, care să insiste asupra caracteristicilor și valorilor artei africane. Ne găndim că de interesant ar fi, în continuare, filme despre opere artistice legate de istoria patriei noastre (arta lui Wil Sloss, Columna lui Traian, manuscrite vechi românești în muzee de pestă hotare etc).

guler-pictor Juculescu, despre preocupările sale filozofice ar fi făcut mai accesibilă nouătea artei sale. Filmul (în culori) are o putere de pătrundere extraordinară și, datorită acestuia, punând în discuție pederia, convins că o pledoarie convingătoare pentru arta lui Juculescu.

Virtuozitățile tehnice sînt cultivate și în alte pelicule. Nu sîntem împotriva lor, înțelegerea spectatoarei de astăzi fiind mult mai evoluată decît cu ani în urmă. Cu toate acestea, mi se pare firească ca ele să fie auxiliare în operațiunea, mai amplă, de descoperire a unor universuri artistice ce reprezintă încă o nouăte pentru publicul mai larg. La filmul despre Th. Pallady (regia: N. Behar, imaginea Dorian Segal) ne-a plăcut deosebit de mult ideea de a investiga de ordinul inventarului artistic — descoperirea, înfățișându-ne lucrări de o rară valoare sau creația de o viață întreagă ale pictorilor și sculptorilor noștri, dar, totodată, ne inițiază cu pricepere și fără suprațoare intenție didactică, în arta destul de dificilă a „descifrării” ei mai complete a unui tablou, a unei personalități. Memoria noastră vizuală, dar și cea afectivă, au păstrat o bună impresie despre filme ca „Uciderea pruncilor”, „Ceramica de Oboga”, „Un artist acuză o lume” și altele, filme care ne-au învățat (regal, fără a înșina mîcar că face acest lucru) cum se privește un tablou, ce trebuie să reținem din exemplul artistic al unei vieți închinată creației plastice. Tematica filmului de gen s-a îmbogățit și s-a diversificat. Un film ca „Pictorul Ghiță” (realizat recent) urmărește să atragă pe spectatori în laboratorul intim de creație acolo unde se schițează, se elaborează și se dezbate ideile opere. Studioul „Alex. Sahia” a realizat, de asemenea, pelicule de cele mai felurite modalități: filme despre ansambluri sculpturale („Birnicuși”), filme „istorice” despre vechi meșteri ai sculpturii românești („Pirou Mutu” și „Crista”), filme despre scoartele populare, filme înfățișînd arta neagră a Africii reînscute, filme despre pictorii noștri contemporani, unii destul de tînari etc. Interesant de semnalat este faptul că, adeseori, realizatorii nu s-au mai mulțumit să ne înfățișeze numai ceea ce se vede din opera unui artist, dar și resorturile adînci, intențiile și frământările artistului, pe care le mărturisesc cu discreție carnetele de schițe („Steriad” — regia: Silvia Armașu, operator Nițu Liviu), sau însemnările de jurnal intim („Th. Pallady”). Filmele noastre au devenit mai mult riguroși științific, comentariile și-au sporit expresivitatea, muzica originală sau ilustrația muzicală însoțesc cu mai mult gust și finețe discursul vizual.

„Ganul este însă foarte pretențios, iar exigențele spectatoarei cresc neliniștitor de repede și de mult mai largi și complexe activități de inițiere și popularizare, pe toate căile. Tîna oare filmul despre artă pasul cu aceste exigențe? Răspunde el înțelegerea programului educativ pe care și-l-a propus?”

În primul rînd, este vorba despre caracterul (de specialitate sau de largă popularizare) al filmului. După vizionarea filmelor „Juculescu” (imaginea Cl. Soltescu) și „Cucurencu” (Scenariul și regia: Eric Nusbaum, imaginea C. Ionescu-Toncu), ne-a părut că realizatorii acestor filme nu s-au clarificat încă pe deplin căror tipuri de spectatori se adresează. Îndeosebi în pelicula despre Ion Juculescu, se abuzează de posibilitățile tehnice ale aparatului, se preferă ideile, viziunii — amănuntul. Oricît de extraordinară este tehnica penelului și a cuțitului lui Juculescu, nu se pare că viziunea artistică de ansamblu merită să primescă totuși accentul principal. Și, în acest caz, ne-am fi așteptat ca aparatul să se plimbe mai lent pe suprafețele colorate, să le cuprindă într-un ritm mai „asezător”, așa cum de altfel ochiul oricărui amator de artă o face în orice poziție. Extrem de înclinabile procedee de apropiere și depărtare, de iluminare și

de dețineră a detaliului nu cred că își aveau întrebunțarea aici; ele au atras atenția noastră asupra obiectului — a pînzelor — ci mai mult asupra abilității operatorului de imagine. Specialistul de artă are poartă navoasă și de un asemenea exercițiu care fixează din calitățile rafinate ale lucrării. Dar filmul trebuie, după părerea noastră, să se adreseze unui public mult mai larg pentru că, din păcate, opera marelui pictor român nu este încă înțeleasă cum trebuie de numeroase categorii ale publicului care au trecut mai repede prin expoziții și peste reproducțiile (puține) de care dispunem. Mai multe informații biografice despre biogra-

muzele noastre, din arta contemporană. Dar pentru abordarea acestor domenii este nevoie și de o mai mare varietate a scenariilor. Unii dintre spectatori cu care am stat de vorbă cred că s-a consacrat unilateral scenariul monografic în dauna altor genuri. Ei sugerau, de pildă, urmărirea unor teme ca evoluția portretului, a peisajului sau a naturii moarte. Aceasta ar contribui la familiarizarea spectatoarei cu unele forme și procedee ale artei plastice. Am salutat inițiativa studiului „Al. Sahia” de a realiza filme despre arta altor popoare. Pelicula lui Virgil Calotescu despre Festivalul de artă neagră de la Dakar este deosebit de interesantă, cu toate că frumoasele lui imagini le-am fi dorit însoțite de un comentariu mai substanțial, care să insiste asupra caracteristicilor și valorilor artei africane. Ne găndim că de interesant ar fi, în continuare, filme despre opere artistice legate de istoria patriei noastre (arta lui Wil Sloss, Columna lui Traian, manuscrite vechi românești în muzee de pestă hotare etc).

Lărgirea tematicii, diversificarea tipurilor de scenarii, un comentariu mai viu și evitînd intelectualismul sau detaliile de prea mare specialitate, sporirea preocupării pedagogice (la unele filme) vor conduce neapărat la alcătuirea, cu timpul, a unui adevărat muzeu național pe bandă de celuloid.

Mircea SIMIONESCU

guler-pictor Juculescu, despre preocupările sale filozofice ar fi făcut mai accesibilă nouătea artei sale. Filmul (în culori) are o putere de pătrundere extraordinară și, datorită acestuia, punând în discuție pederia, convins că o pledoarie convingătoare pentru arta lui Juculescu.

Virtuozitățile tehnice sînt cultivate și în alte pelicule. Nu sîntem împotriva lor, înțelegerea spectatoarei de astăzi fiind mult mai evoluată decît cu ani în urmă. Cu toate acestea, mi se pare firească ca ele să fie auxiliare în operațiunea, mai amplă, de descoperire a unor universuri artistice ce reprezintă încă o nouăte pentru publicul mai larg. La filmul despre Th. Pallady (regia: N. Behar, imaginea Dorian Segal) ne-a plăcut deosebit de mult ideea de a investiga de ordinul inventarului artistic — descoperirea, înfățișându-ne lucrări de o rară valoare sau creația de o viață întreagă ale pictorilor și sculptorilor noștri, dar, totodată, ne inițiază cu pricepere și fără suprațoare intenție didactică, în arta destul de dificilă a „descifrării” ei mai complete a unui tablou, a unei personalități. Memoria noastră vizuală, dar și cea afectivă, au păstrat o bună impresie despre filme ca „Uciderea pruncilor”, „Ceramica de Oboga”, „Un artist acuză o lume” și altele, filme care ne-au învățat (regal, fără a înșina mîcar că face acest lucru) cum se privește un tablou, ce trebuie să reținem din exemplul artistic al unei vieți închinată creației plastice. Tematica filmului de gen s-a îmbogățit și s-a diversificat. Un film ca „Pictorul Ghiță” (realizat recent) urmărește să atragă pe spectatori în laboratorul intim de creație acolo unde se schițează, se elaborează și se dezbate ideile opere. Studioul „Alex. Sahia” a realizat, de asemenea, pelicule de cele mai felurite modalități: filme despre ansambluri sculpturale („Birnicuși”), filme „istorice” despre vechi meșteri ai sculpturii românești („Pirou Mutu” și „Crista”), filme despre scoartele populare, filme înfățișînd arta neagră a Africii reînscute, filme despre pictorii noștri contemporani, unii destul de tînari etc. Interesant de semnalat este faptul că, adeseori, realizatorii nu s-au mai mulțumit să ne înfățișeze numai ceea ce se vede din opera unui artist, dar și resorturile adînci, intențiile și frământările artistului, pe care le mărturisesc cu discreție carnetele de schițe („Steriad” — regia: Silvia Armașu, operator Nițu Liviu), sau însemnările de jurnal intim („Th. Pallady”). Filmele noastre au devenit mai mult riguroși științific, comentariile și-au sporit expresivitatea, muzica originală sau ilustrația muzicală însoțesc cu mai mult gust și finețe discursul vizual.

„Ganul este însă foarte pretențios, iar exigențele spectatoarei cresc neliniștitor de repede și de mult mai largi și complexe activități de inițiere și popularizare, pe toate căile. Tîna oare filmul despre artă pasul cu aceste exigențe? Răspunde el înțelegerea programului educativ pe care și-l-a propus?”

În primul rînd, este vorba despre caracterul (de specialitate sau de largă popularizare) al filmului. După vizionarea filmelor „Juculescu” (imaginea Cl. Soltescu) și „Cucurencu” (Scenariul și regia: Eric Nusbaum, imaginea C. Ionescu-Toncu), ne-a părut că realizatorii acestor filme nu s-au clarificat încă pe deplin căror tipuri de spectatori se adresează. Îndeosebi în pelicula despre Ion Juculescu, se abuzează de posibilitățile tehnice ale aparatului, se preferă ideile, viziunii — amănuntul. Oricît de extraordinară este tehnica penelului și a cuțitului lui Juculescu, nu se pare că viziunea artistică de ansamblu merită să primescă totuși accentul principal. Și, în acest caz, ne-am fi așteptat ca aparatul să se plimbe mai lent pe suprafețele colorate, să le cuprindă într-un ritm mai „asezător”, așa cum de altfel ochiul oricărui amator de artă o face în orice poziție. Extrem de înclinabile procedee de apropiere și depărtare, de iluminare și

de dețineră a detaliului nu cred că își aveau întrebunțarea aici; ele au atras atenția noastră asupra obiectului — a pînzelor — ci mai mult asupra abilității operatorului de imagine. Specialistul de artă are poartă navoasă și de un asemenea exercițiu care fixează din calitățile rafinate ale lucrării. Dar filmul trebuie, după părerea noastră, să se adreseze unui public mult mai larg pentru că, din păcate, opera marelui pictor român nu este încă înțeleasă cum trebuie de numeroase categorii ale publicului care au trecut mai repede prin expoziții și peste reproducțiile (puține) de care dispunem. Mai multe informații biografice despre biogra-

muzele noastre, din arta contemporană. Dar pentru abordarea acestor domenii este nevoie și de o mai mare varietate a scenariilor. Unii dintre spectatori cu care am stat de vorbă cred că s-a consacrat unilateral scenariul monografic în dauna altor genuri. Ei sugerau, de pildă, urmărirea unor teme ca evoluția portretului, a peisajului sau a naturii moarte. Aceasta ar contribui la familiarizarea spectatoarei cu unele forme și procedee ale artei plastice. Am salutat inițiativa studiului „Al. Sahia” de a realiza filme despre arta altor popoare. Pelicula lui Virgil Calotescu despre Festivalul de artă neagră de la Dakar este deosebit de interesantă, cu toate că frumoasele lui imagini le-am fi dorit însoțite de un comentariu mai substanțial, care să insiste asupra caracteristicilor și valorilor artei africane. Ne găndim că de interesant ar fi, în continuare, filme despre opere artistice legate de istoria patriei noastre (arta lui Wil Sloss, Columna lui Traian, manuscrite vechi românești în muzee de pestă hotare etc).

Lărgirea tematicii, diversificarea tipurilor de scenarii, un comentariu mai viu și evitînd intelectualismul sau detaliile de prea mare specialitate, sporirea preocupării pedagogice (la unele filme) vor conduce neapărat la alcătuirea, cu timpul, a unui adevărat muzeu național pe bandă de celuloid.

Mircea SIMIONESCU

guler-pictor Juculescu, despre preocupările sale filozofice ar fi făcut mai accesibilă nouătea artei sale. Filmul (în culori) are o putere de pătrundere extraordinară și, datorită acestuia, punând în discuție pederia, convins că o pledoarie convingătoare pentru arta lui Juculescu.

Virtuozitățile tehnice sînt cultivate și în alte pelicule. Nu sîntem împotriva lor, înțelegerea spectatoarei de astăzi fiind mult mai evoluată decît cu ani în urmă. Cu toate acestea, mi se pare firească ca ele să fie auxiliare în operațiunea, mai amplă, de descoperire a unor universuri artistice ce reprezintă încă o nouăte pentru publicul mai larg. La filmul despre Th. Pallady (regia: N. Behar, imaginea Dorian Segal) ne-a plăcut deosebit de mult ideea de a investiga de ordinul inventarului artistic — descoperirea, înfățișându-ne lucrări de o rară valoare sau creația de o viață întreagă ale pictorilor și sculptorilor noștri, dar, totodată, ne inițiază cu pricepere și fără suprațoare intenție didactică, în arta destul de dificilă a „descifrării” ei mai complete a unui tablou, a unei personalități. Memoria noastră vizuală, dar și cea afectivă, au păstrat o bună impresie despre filme ca „Uciderea pruncilor”, „Ceramica de Oboga”, „Un artist acuză o lume” și altele, filme care ne-au învățat (regal, fără a înșina mîcar că face acest lucru) cum se privește un tablou, ce trebuie să reținem din exemplul artistic al unei vieți închinată creației plastice. Tematica filmului de gen s-a îmbogățit și s-a diversificat. Un film ca „Pictorul Ghiță” (realizat recent) urmărește să atragă pe spectatori în laboratorul intim de creație acolo unde se schițează, se elaborează și se dezbate ideile opere. Studioul „Alex. Sahia” a realizat, de asemenea, pelicule de cele mai felurite modalități: filme despre ansambluri sculpturale („Birnicuși”), filme „istorice” despre vechi meșteri ai sculpturii românești („Pirou Mutu” și „Crista”), filme despre scoartele populare, filme înfățișînd arta neagră a Africii reînscute, filme despre pictorii noștri contemporani, unii destul de tînari etc. Interesant de semnalat este faptul că, adeseori, realizatorii nu s-au mai mulțumit să ne înfățișeze numai ceea ce se vede din opera unui artist, dar și resorturile adînci, intențiile și frământările artistului, pe care le mărturisesc cu discreție carnetele de schițe („Steriad” — regia: Silvia Armașu, operator Nițu Liviu), sau însemnările de jurnal intim („Th. Pallady”). Filmele noastre au devenit mai mult riguroși științific, comentariile și-au sporit expresivitatea, muzica originală sau ilustrația muzicală însoțesc cu mai mult gust și finețe discursul vizual.

„Ganul este însă foarte pretențios, iar exigențele spectatoarei cresc neliniștitor de repede și de mult mai largi și complexe activități de inițiere și popularizare, pe toate căile. Tîna oare filmul despre artă pasul cu aceste exigențe? Răspunde el înțelegerea programului educativ pe care și-l-a propus?”

În primul rînd, este vorba despre caracterul (de specialitate sau de largă popularizare) al filmului. După vizionarea filmelor „Juculescu” (imaginea Cl. Soltescu) și „Cucurencu” (Scenariul și regia: Eric Nusbaum, imaginea C. Ionescu-Toncu), ne-a părut că realizatorii acestor filme nu s-au clarificat încă pe deplin căror tipuri de spectatori se adresează. Îndeosebi în pelicula despre Ion Juculescu, se abuzează de posibilitățile tehnice ale aparatului, se preferă ideile, viziunii — amănuntul. Oricît de extraordinară este tehnica penelului și a cuțitului lui Juculescu, nu se pare că viziunea artistică de ansamblu merită să primescă totuși accentul principal. Și, în acest caz, ne-am fi așteptat ca aparatul să se plimbe mai lent pe suprafețele colorate, să le cuprindă într-un ritm mai „asezător”, așa cum de altfel ochiul oricărui amator de artă o face în orice poziție. Extrem de înclinabile procedee de apropiere și depărtare, de iluminare și

de dețineră a detaliului nu cred că își aveau întrebunțarea aici; ele au atras atenția noastră asupra obiectului — a pînzelor — ci mai mult asupra abilității operatorului de imagine. Specialistul de artă are poartă navoasă și de un asemenea exercițiu care fixează din calitățile rafinate ale lucrării. Dar filmul trebuie, după părerea noastră, să se adreseze unui public mult mai larg pentru că, din păcate, opera marelui pictor român nu este încă înțeleasă cum trebuie de numeroase categorii ale publicului care au trecut mai repede prin expoziții și peste reproducțiile (puține) de care dispunem. Mai multe informații biografice despre biogra-

muzele noastre, din arta contemporană. Dar pentru abordarea acestor domenii este nevoie și de o mai mare varietate a scenariilor. Unii dintre spectatori cu care am stat de vorbă cred că s-a consacrat unilateral scenariul monografic în dauna altor genuri. Ei sugerau, de pildă, urmărirea unor teme ca evoluția portretului, a peisajului sau a naturii moarte. Aceasta ar contribui la familiarizarea spectatoarei cu unele forme și procedee ale artei plastice. Am salutat inițiativa studiului „Al. Sahia” de a realiza filme despre arta altor popoare. Pelicula lui Virgil Calotescu despre Festivalul de artă neagră de la Dakar este deosebit de interesantă, cu toate că frumoasele lui imagini le-am fi dorit însoțite de un comentariu mai substanțial, care să insiste asupra caracteristicilor și valorilor artei africane. Ne găndim că de interesant ar fi, în continuare, filme despre opere artistice legate de istoria patriei noastre (arta lui Wil Sloss, Columna lui Traian, manuscrite vechi românești în muzee de pestă hotare etc).

Lărgirea tematicii, diversificarea tipurilor de scenarii, un comentariu mai viu și evitînd intelectualismul sau detaliile de prea mare specialitate, sporirea preocupării pedagogice (la unele filme) vor conduce neapărat la alcătuirea, cu timpul, a unui adevărat muzeu național pe bandă de celuloid.

Mircea SIMIONESCU

concerte

Orechestra simfonică a Filarmonei de stat „George Enescu”, avînd la pupitr pe Djura Jacsik — R.S.F. Iugoslavia — prezintă azi, ora 20, la Ateneu, sala „Muzica apelor” de Händel, Concertul în Mi major pentru vioară și orchestră de Bach (solist: Varujan Vozghian) și Simfonia a II-a de Sibelius, în primă audiere.

LA ATENEU

AL II-LEA CONCERT AL LAUREAȚILOR CONCURSURILOR INTERNAȚIONALE DIN 1966

Marti, 28 februarie 1967, ora 19.30 O.S.T.A. prezintă la Ateneul Republicii Socialiste România al doilea concert al laureaților concursurilor internaționale din 1966. Își dau concursul: Adriana Codreanu — soprana — medalia de argint la Toulouse; Ludovic Spiess — tenor — premiul I la Hertogenbosch; Mugur Bogdan — bariton — al doilea mare premiu la Toulouse; Vasile Martinou — bariton — laureat al concursurilor internaționale de la Hertogenbosch, Cealkovski și Maria Canals (Spania); Paul Staiuc — corn — premiul II la Birmingham; precum și orchestra simfonică a Cinematografiei, dirijată de artistul emerit Constantin Bugeanu. În program: lucrări de Wagner, Verdi, Puccini, Leoncavallo, George Enescu, Tiberiu Brediceanu, E. Montia, Marian Negrea. Biletele se vînd la casa O.S.T.A., Calea Victoriei nr. 66-70, telefon 13 53 75.

tv

- 18.00 — Pentru cel mic. Ecranul cu păpuși: „Mătanul încălțat” de G. Perrault. Prezentă Teatrul de păpuși din Brașov.
- 18.30 — Pentru tineretul școlar: Nota zece... la pian.
- 18.50 — Publicitate.
- 19.00 — Televiziunea de seară.
- 19.17 — Buletin meteorologic.
- 19.20 — Panoramic.
- 19.45 — Desene animate.
- 20.00 — Teletext-pedagogic.
- 21.00 — Balade și rapsoadi românești.
- 21.25 — Film serial „Sîntul”.
- 22.15 — Micro-varietăți.
- 23.00 — Telesport.
- 23.10 — Televiziunea de noapte.

teatre

- Teatrul de operă și balet: RIGOLETTO — 19.30.
- Teatrul de stat de operă: SINGE VIENEZ — 19.30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale” (sala Comediei): CASTILIANA — 15. RĂZVAN ȘI VIDRA — 20. FEMEIE CU BANI — 16. INTILNIRE CU INGERUL — 20.
- Teatrul de Comedie: UN HAMLET DE PROVINCIE — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bolandru” (sala din Bd. Șchiuț Măgureanu nr. 1): MOARTEA LUI DANȚON — 19.30. (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): SFÎNTUL MITICĂ BLAJINU — 19.30.
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): ACEST ANIMAL CIUDAT — 19.30. (sala Studio): AȘTEPTĂ UNUI VIOLONCEL — 20.
- Teatrul Muncitoresc C.F.R. (în sala Teatrului evreiesc de stat): CIN-CIN — 19.30.
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: VINOVAȚII FĂRĂ VINĂ — 20.
- Teatrul Mic: SIMPLE COINCIDENȚE — 15.30. INCIDENT LA VICHY — 19.30.
- Teatrul „Ion Creangă”: SINZIANA ȘI PEPELEA — 19.30.
- Teatrul evreiesc de stat: CROITORUL FERMEI — CAT — 16.
- Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”: CHIRITA IN IASI și NĂPASTA — 20.
- Teatrul „Tîndărică” (sala din Calea Victoriei): PACALĂ — 17. (sala Palatului pionierilor): TIGRIȘORUL PETRE — 17.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Săvoia): PARADA REVISTEI — 19.30. (sala Victoriei): COLIBRI MUSIC-HALL — 19.30.
- Circlul de stat: INTERNATIONAL '67 — 19.30.

Premiere teatrale

Drama lui B. P. Hașdeu „Răzvan și Vidra” a fost prezentată aseară într-o nouă montare pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale”. Regia — Sică Alexandrescu. Scenografia — Mihai Tojan. Rolurile principale sînt deținute de Emanoil Petruș și Eugenia Dragomirescu, alături de care își dau concursul Marcel Anghelescu, Alexandru Giugaru, Grigore Vasiliu-Bîrlig, Marcel Enescu, Chirilă Economu, N. Cr. Bălanescu, Liviu Crăciun, Alfred Demetriu, Victor Moldovan, Ilieca Tomorovanu, Valeria Sectu și alții.

ÎN CURÎND PE ECRANE

Un film cu o față fermecătoare

O nouă producție a studiului „București”, cu Margareta Pislaru, Ștefan Iordache, Emmerich Schaffer. Regia: Lucian Bratu

cinema

- DACI — cinemascop: PATRIA — 9; 11.30; 14; 16.30; 19; 21.15. BUCUREȘTI — 9; 11.15; 13.30; 16.15; 18.45; 21. LUCIFĂRUL — 9; 11.15; 13.30; 16.15; 18.45; 21.
- INSPECTORUL DE POLIȚIE: REPUBLICA (completare Din lumea futurului) — 9.45; 12; 14.15; 16.30; 18.45; 21.
- OGLINDA CU DOUĂ FETE: CAPITOL — 9.30; 12.15; 15.15; 18; 20.45. MIORITA — 9.15; 11.30; 13.45; 16.15; 18.30; 20.45 (la ambele completarea Rîmuri și Imagini). FLOREASCA — 9; 11.15; 13.30; 16.30.
- ZBOARĂ COCORII — 10; 12; 14; FEMEIA DIN VITRINĂ — 16.30; 18.45; 21. CINEMATECA.
- NU SÎNT DEMN DE TINE: FESTIVAL — 8.30; 11; 13.30; 16; 18.30; 21. EXCELSIOR — 9.30; 11.45; 14; 16.15; 18.45; 21. MELODIA — 8.45; 11.15; 13.45; 16.15; 18.45; 21. FLAMURA — 8.45; 11; 13.15; 15.30; 18; 20.30.
- FIDELITATE: UNION (completare Rîmuri și Imagini) — 15.30; 18; 20.30.
- PROGRAM PENTRU COPII: DOINA — 9; 10.
- MONDO CANE (ambele serii): DOINA — 11.30; 16; 19.30. TOMIS — 9; 12.15; 16.15; 19.30. PROGRESUL — 15.30; 19.
- MOSHI, MOSHI ALO, JAPONIA! — TIMPURI NOI (completare Ideal) — 11; 13; 17; 19; 21.
- LUMEA MINUNATĂ A FRATELOR GRIMM — cinemascop: GIULLESTI — 15; 17.45; 20.30. POPULAR — 15; 18; 20.30.
- CEI ȘAPTE DIN TEBA — cinemascop: INFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE (completare Construcții) — 14; 16; 18; 20.
- PRIMUL AN DE CASNICIE: DACIA (completare Orizont științific nr. 9) — 8.45-21 în continuare, FLOREASCA (completare Din lumea futurului) — 19.45; 21.
- CARTEA DE LA SAN MICHELE: BUZESTI — 15.30; 18; 20.30.
- OLANDEZUL ZBURĂTOR: GRIVITA (completare în poezia...)
- IN GENUNCHI MĂ ÎNTORC LA TINE: UNIREA — 15.30; 18; 20.30.
- OMUL DIN RIO ȘI ZILE RECTE: LUMINA — 9.30; 15.15; 19.30.
- INSPECTORUL DE POLIȚIE și NIMENI NU VOIA SĂ MOARĂ: FEROVIAȘ — 8.45; 12.30; 16.15; 20. MODERN — 10; 16; 20.
- INDRĂGNETUL PARDAILAN — cinemascop: FLACĂRA (completare Orizont științific nr. 9) — 15.30; 18; 20.30.
- ZORBA GREGUL MOSILOR — 15; 17.45; 20.30. VIITORUL — 15.15; 18; 20.45.
- IN NORD, SPRE ALASKA! — cinemascop: COLENTINA — 15; 17.30; 20.
- GOLGOTA — cinemascop: CRINGĂȘI (completare A 6-a sesiune a Marii Adunări Naționale) — 15.45; 18; 20.15.
- COMPLITUL AMBASADORILOR: LIRA — 15.30; 18; 20.30.
- DIMINETE UNUI BĂIUT COMINTE: VOLGA (completare Poveste pe un metru pătrat) — 9.30; 11.45; 15.30; 18; 20.30.
- EL GRECO — cinemascop: VICTORIA (completare Poveste pe un metru pătrat) — 9.30; 12; 15.
- MARTOR ÎN ORĂȘ: AURORA (completare Din lumea futurului) — 9; 11.15; 13.30; 15.45; BUGECHI — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30. GLORIA — 9.15; 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30 (la ambele completarea Poveste pe un metru pătrat).
- CERUL ȘI IADUL: AURORA — 18; 20.30. ARTA — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18.15; 20.30 (la ambele completarea Din lumea futurului).

Privind în ansamblu muzica corale românească, putem trage concluzia că această strălucitoare ramură nu se prezintă ca un tot unitar bine conturat. Niciodată melosul popular n-a fost privit cu simțit interes, ca în ultimii 150 de ani, astfel că întruaga creație muzicală autohtonă, dar mai ales cea a corului „a capella”, i-a simțit necurmat nevoia. Un îndemn semnificativ au fost și versurile lui Anton Pann: „Cîntă, măi frate române, pe grai și limba ta și lasă-ți cele străine, ei de a și le cîntă”, care pare să fi întuit drumul pe care trebuie să se dezvolte și acest domeniu al artei noastre.

Un mare număr de formații corale profesionale și de amatori au fost înființate în anii de după alinierea țării noastre de sub jugul fascist. Continutul frumoase tradiții a corurilor din trecut, aceste noi ansambluri ce și desfășoară activitatea în optime condiții interpretative cele mai valoroase creații ale compozitorilor noștri și cele aparținînd literaturii universale, care se bucură de o unanimă apreciere din partea spectatoarei.

Cei care urmăresc dezvoltarea muzicii noastre sînt perfect conștienți de rolul hotărîtor pe care îl are corul în viața culturală. Dacă nu toți cetățenii țării au avut norocul să studieze un instrument, mult mai numeroși sînt aceia care cîntă sau au cîntat în formații corale, fie profesionale, fie de amatori și, în acest sens, li se oferă fericitul prilej de a lua contact direct cu operele muzicale ale diferitelor epoci. Cîntarea corală reprezintă, deci, unul din factorii cei mai importanți în dezvoltarea vieții muzicale a oricărei țări.

Pomînd de la aceste considerații, ne punem legitim întrebarea: „Formațiile corale de amatori sînt în progres?”

Ca un continuator al vechii „reuniuni” române de cîntări și muzică”, înființată la Reșița încă din 1872, „corul combinatului metalurgic” s-a înființat nu de mult după terminarea celui de al doilea război mondial. Activitatea

corului începe din anul 1947, sub conducerea profesorului Ion Romănuț, care a dus ansamblul la culmea posibilității sale, înscrind în de multe ori printre primele coruri amatoare din țară. Doar nivelul interpretativ și rezultatul concursurilor pe țară ale formațiilor amatoare în cadrul cărora corul cu voce imbrăde, de un puternic volum. El obține în

februarului de muzică Ioachim Parianu, acest ansamblu a susținut un reușit concert la București, iar în 1925 a obținut premiul I („Coroana de aur”) la concursul ce a avut loc la Timișoara sub prezidenția marelui D. G. Kiriac. Anul 1926 aduce înfrînșarea acestui cor bărbălesc în cor mixt, foarte amplu și cu voci imbrăde, de un puternic volum. El obține în

februarului de muzică Ioachim Parianu, acest ansamblu a susținut un reușit concert la București, iar în 1925 a obținut premiul I („Coroana de aur”) la concursul ce a avut loc la Timișoara sub prezidenția marelui D. G. Kiriac. Anul 1926 aduce înfrînșarea acestui cor bărbălesc în cor mixt, foarte amplu și cu voci imbrăde, de un puternic volum. El obține în

februarului de muzică Ioachim Parianu, acest ansamblu a susținut un reușit concert la București, iar în 1925 a obținut premiul I („Coroana de aur”) la concursul ce a avut loc la Timișoara sub prezidenția marelui D. G. Kiriac. Anul 1926 aduce înfrînșarea acestui cor bărbălesc în cor mixt, foarte amplu și cu voci imbrăde, de un puternic volum. El obține în

Formațiile corale de amatori în regres

de Doru POPOVICI

laureat, obținînd premiul I în anii 1950, 1956, 1959, 1961, premiul II în 1949 și 1953, iar premiul III în anul 1944. Corul ansamblului posedă un repertoriu mare începînd cu cîntec de masă și terminînd cu balada „Miorita” de Paul Constantinescu, cor oratoric ca „Anotimpurile” de Haydn, „Cîntarea pădurilor” de Sostakovič, Cantata „Oda păcii” de Händel și multe altele. Dar anul 1964 marchează un oarecare regres în activitatea sa și interrelațiile cu se mai ridică la mînaștria din anii trecuți. Se cuvine a reliefa munca prodigioasă a vechiului cor din Vasiova, „Doina”, despre a cărui existență avem date încă din 1870. În 1906, sub conducerea pro-

A. JIQUIDE: Ucenic (stînga). G.H. PETRAȘCU: Femeie pe malul mării (dreapta)

Comună frumoasă, cu un frumos: Moneasa. Ea stă în inima Apusenilor, la cum-pănă sonoră a unei mul-timi de văi care se deschid și se închid, se atrag și se alungă, în forma lor de pilini verzi și prelungi răsuците în silăcime. Pă-trăvi cu nemiluită și viața cu blînduri prețioase, li-vezi cu prune avra-me și bistrîșene, mere domestice și pere perga-mute. Apoi, de la gardul despărțitor al fructelor de grădina fructele sălbatice în dulcea lor risipă intră cu murarilor și măcieșii pînă și în eternitatea apăsătoare a cîmîntelor. În fine, păsuni asternute pe înălțimi rotunde, în intensă bătaie a soarelui, ca într-un fericit spațiu cu chei de lumină pentru toate misterele.

Aici, în acești munți cu-mîni, fără forțecături și surpături abisale, și-au dat întâlnire două ele-mente durabile: fierul și marmura. Fierul, prezent numai în zăcămintele să-răcăcioase de piatră și-a încheiat biografia lăsînd doar vestigiile vechilor turnătorii, tocite și minate de timp. Din cărămîdăria înaltă, dar moartă, viața se silește totuși să în-vească în crengi lungi de mestecădîn și iag, înclît uzinele par împodobite, ca de Rusalii, de o mină de om. Marmura însă, rece și austeră, cu cristalele ei încăpățînate, n-a intrat niciodată în desue-titudine. Ea păstrează încă din milenii investi-tura palatelor și statuiilor de astăzi și de mine, dă-ruindu-ni-se cu neîmăru-mită dăruire un cerc ar-monios în care economia și arta se conjugă în se-tea noastră de bunăstare și de frumos.

Așadar, la Moneasa, marmura roșie și neagră, un „le rouge et le noir” de piatră cristalină a Carpaților românești. Aspectul carierei este, în același timp, arhitectonic și pictural, dar de o armonie și de o simetrie pe care nici cea mai bună artă cubistă n-o poate atinge. Mi-au venit în minte cuburile din celebrul tablou al lui Cézanne cu geometrizarea naturii. Așezarea lor este aîdoma scăriilor de piatră, frumoase dezordonate, din peretele carierei. Prin gauri făcute cu picameul și apoi umplute cu apă, blocurile de marmură se detasează de întreg lă-sînd urme ca de mulețe luate muntelui. La ceasuri de amurg aceste cariere gemene, cu roșul și negrul unuicîi în interferență, lasă imaginea stranie a singu-lui și a morții muntelui.

Edilitar, marmura de la Moneasa are un palmar-es glorios. Din carierele ei au plecat blocuri gi-gantice spre Casa Scin-teii, spre Sala Congre-selor, spre Bicaz, spre lito-ral și în multe alte părți ale patriei, unde, sub pe-telea socializmului, utilul se armonizează cu frum-osul.

În Belgia și în alte țări. Exportăm — înți spune Ion Groza, șeful carierei — pînă și în țara mamă a marmurei: Italia. Fără îndoială că ex-plotările de marmură de la Moneasa au o cronică foarte îndepărtată, de care însă, în lipsă de alestări, comuna nu-și mai aduce aminte. Numai coș-turile scobite ale munt-ilor, presupun o muncă străveche, dar învelită în taină deplină, ca uriașii de piatră din Insula Pas-telui. În fostele mine de aur dacice și romane s-au găsit oase de om și frîn-turi de unelte. Aici, în ca-rierele descoperite, sub galeniile cerului, nu ave-ți ce să se mai păstreze. Cert este însă că în se-culor de la lăsa viitorului măturii monumentale, ro-manii căutau marmura ca conchistadorii aurul. Tot așa, cine știe prin ce un-gheze ale fostului imperiu Cezaro-crătesc se găsește, în castele și monumente, marmura de Moneasa!

Cușios și traqi-comic este că un aristocrat loc-al, grolul Cazan, mort în 1906, are mormîntul din marmură neagră de Ca-rara. Marmura de Moneasa a găsit-o, probabil, prea profană. Din ea s-au tăiat doar câtevazeci de tepte care duc, din baza

cul putea să cadă din sa-nie, peste oamenii care, însă, sîreau abili în scan-turile săpate de pe lă-turi. În anul 1953 au fost a-duse primele tractoare. Astăzi cabluri electrice străbat cariera. Mașinile dau un vîl de cascădă — culiva i-a venit ideea să fie folosite și așa s-a născut o fabrică de mo-zaic.

Și ce poate fi mai frum-os decît viitoarea ex-plotare a marmurei? Ea se va face într-un mod ultramodern, cu filouri. Fi-lourile sînt sîrme de oțel de aleasă calitate care, învîrtindu-se pe roți pra-cabile, vor tăia, stropite cu apă și nisip ud, mari porțiuni de marmură, fără să mai necesite mina o-mului. Automacarale vor ridica blocuri pînă la 500 de tone greutate și le vor așeza tacticos în camioa-nele gigante. Acest mira-col trebuie să fie pus în practică acum, în actua-lul cincinal. Și cu toate acestea numărul miner-ilor va crește cu 50 de procente, în spiritul sănă-tos al economiei noastre socialiste. Perspectivele se lărgesc și în aritmetica prozică a cifrelor: pla-nul lunar este acum de 90 tone (în 1950 era de numai 40) iar în cincinal va crește pînă la o pro-

geamuri sparte, cu gră-dină părgînită? Înclîn-tru, mulețe, cărți și al-bume, fragmente de sculpturi, resturi de mo-bili sub apăsarea pra-tului și a ultării. La Moneasa vin la o-dihnă oameni ai muncii de pe tot cuprînsul țării. Vin și tînștii străini. Sînt și două țabere de vară pentru pionieri. Două coo-perative agricole de pro-ducție și-au durat aici case permanente de o-dihnă (Sintana și Nădlac), o a treia (Șimandul) e pe cale să și-o constru-iască. De ce acești vizitatori, iubitori de frumos, nu ar putea vedea ope-ri și destinul unui artist ieșit din popor încă în anii care nu mai sînt? De adăugat că dosarul pentru decretarea „casei memoriale” se află la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă de cîțiva anișori.

Din tulpina artis-tului este și Ion Groza, șeful ca-rierei. Tot așa: înclît și chipes, parcă croit din-tr-un brad, în comuna în care marea majoritate a locuitorilor poartă numele de Groza și Brad. A fă-cut o școală de norma-tori și a ajuns șef al ce-lor două cariere în care își spune larg cuvîntul

Comoara de marmură de la Moneasa

Reportaj de Alexandru ANDRIȚOIU

cîmîntului, pînă sus la mormînt. Comoara de marmură de la Moneasa s-a aflat multă vreme în stăpînire a unor partoni străini: Block și Karlin, iar în 1939 ca-rierele ei s-au închis din lipsă de mină de lucru.

Carierele au stat în-cluse pînă în 1950, cînd au fost din nou chemate la viață. Examenul lor de maturitate a fost livrarea stocului de marmură pen-tru Casa Scin-teii.

Să ne reîntoar-cem iar la trep-tele ca de am-fiteatru roman ale carierei. Aici, pînă în 1939 s-a lucrat totul, ab-solut totul manual. Cînd în ale colțuri ale lumii picameul era floare la ureche, minerii de la Moneasa nu-l văzuseră încă nici măcar în fotogra-fie. Carierele sînt la o în-clîtme respectabilă iar de aici blocurile erau trans-portate pe trunchiuri de copaci înclît se pare că piramidele au fost ridi-cate cu mijloace totuși ceva mai avansate. A-tunci cuiva, ca în poezia „Cuiul” a lui Argeșzi, i-a venit în minte ideea sim-plă, dar salvatoare, să rostogolească pur și sim-plu blocurile pe coasta muntelui în jos. Pentru că transportul pe trunchiuri de copaci a unui bloc de marmură dura nici mai mult nici mai puțin de o săptămîină. Altuia i-a venit în minte o două idee: el a construit niște sănii mari cu care, pe zăpadă sau pe vreme de ploaie, se țrau blocurile la vale. Era riscant. Blo-

ductie de 2.500 m cubi anual, adică, dacă am pune blocuri de un metru cub unul peste altul s-ar ajunge la o „coloană în-finită” cu o înălțime de 2,5 km, deci în stare să privească Ceahlăul de sus.

Fac parte din-tr-o familie cu pietri și cu un sculptor. Străbunicii și bunicii meu au fost pietrari și ei. Tatăl meu, Nicolae, a visat și el această îndeletnicire, dar primul război mon-dial l-a adus să vadă sta-tuile gata cioplite în țara marmurei, Italia. Acum, iarăși de țară, sculp-tează cu nostalgie mi-nunate statui de zăpadă, care, spre bucuria copil-ilor, apar, și, spre tristea lor, dispar în vara acas-tă, tatăl meu m-a plim-bat prin Moneasa, comu-na lui natală, și m-a dus să vadă o casă în totală paragină. Era cîmîntul în care a văzut lumina soare-lui mult talentat și mult regretat pictor și sculptor Gheorghe Groza. Valoarea operei lui e în-clîmăcită în studiul elocvoare publicate în presa fran-cuză. O pictură „Casa în care a murit Bălcescu” se află în Expoziția perma-nentă de artă a Republi-cii Socialiste România. Dar o parte din picturi se află la diversi amici care au promis că, în eventualitatea deschiderii unei case memoriale, le vor da și nu mai îndo-iesc că va fi așa. Atunci trebuie lăsată să cadă întrebarea de ce casa na-tală a artistului stă co-voșită de bălării, cu

neîntrecuta măiestrie mi-nerescă a localnicilor. Ion Groza e lăcut și me-ditativ. Am crezut că e un fel al lui de-a fi, dar am constatat că e o trăsătură caracteristică a tuturor minerilor de aici, de par-că marmura ar fi imprin-mat ființelor lor tăcerea și austeritatea. Dar este dîr ca marmura față de dală și sociabil ca o statuie dintr-o piatră. El stă în centrul comunei, a unei comune în care mar-mura a adus distincție estetică și bun gust. Căci marmura e de găsit pre-tutundenea în comună. Casele au la temelie pia-tră de marmură, exact cum casele din Hateg au pie-tre din ruinele Ulpii Tra-iane. Băncile din țara ca-selor sînt și ele adesea din marmură. Lesturi de mar-mură acoperă desfîndău-riile drumurilor și noroa-ile. În case ești ospătat la mese cu placă de mar-mură. Vazele de flori și scumierele sînt tot din marmură. În fine, în satul cu foarte multe case noi mobila modernă are pe masă și scria cîte un cub de marmură așezat cu ra-finament. Deci, cum s-ar zice, marmura unde vise și unde nu vise, în afară de stațiunea balneară în care nu pătrund nici mă-car ciandestria. Aici, nici o clădire cu înzestrare de marmură. O singură sta-tuie, tolmănită în țărăb, de materie ciudată, și sculp-tată cu cel mai îndo-ielnic gust. Alte statui nu sînt. Să nu mai vorbim de aprovizionarea destul de slabă a comunei Monea-sa, stațiunea balneo-cli-materică. Piinea se adu-cea de la Sebiș, de două

Cicerone THEODORESCU

Pădurea de cleștar

Cu lăcuricii de zăpadă
Sclipind, pădurea de cleștar
Ne-ndeamnă — fragedă plămădă —
În basmul ei să credem iar.

Visează, singură și trează,
Că hoinărim prin ea și azi
Și toată noaptea luminează
Cu jaruri proaspete sub brazii...

De cînd, în depărtări, te-asteaptă
Din văi de brumă s-o ridici!
...Cu cerbi și cu izvoare-n șoaptă,
Cu circ, Păcălă și pitici,

Și-odată primăvara-ntoarsă,
Frunzișurile iar se-aprind
De razele ce se revarsă
Prelungi, ca buciume de-argint.

Mal știi vedenia-nstelată
În care totu-i sprinten joc
Și frumusețea-i fără pată
Și putregaiul n-are loc?

Și-n strai de-argint și-n cîntec iară
Ca primăvara să mai stea,
Cu miile de coarde de vioară
Vibrează soarele prin ea...

Intactă nevinovăție,
Neprihănit și scump hotar
De unde iar și iar ne-mbie
Incendii de sîdef lunar,

E-acolo, în singurătate.
Și-o lași. Și-o uiți. Și n-ai habar.
...Dar e copilăria, poate,
Pădurea asta de cleștar.

Mihai NEGULESCU

Temelie de țară

În galop nesfîrșit, cu lumină de griu
anii noștri se duc, vîrsta noastră rămîne
în sămîntă de foc înotînd pîn-la briu,
rodnic vis ridicînd lîngă obcini bătrîne.

Văd cetate în mers, văd izbîndă în flori
văd bărbați-rădăcini, temelie de țară:
văd pămînt izvorit spre ocean viitor
nalte proro avînd într-o holdă de vară.

Cu lumină de gînd, cu lumină de brad
clipa sună a dor, a cuvînt, a-nviere;
cătore noi — de demult — miile de riuri răzbat,
timpla noastră un cer al istoriei cere.

Cu lumină de rod văd iubirea visînd
suflet demn spre o zi a izbînzii ne-adună
cînd în doine ne trec, și în raze ne prînd,
spice mari galopînd prin Cîmpia Romană.

Ochii mamei

Despește în podgorii un dub nepieritor;
Ce sete mă aduce cu nopțile acasă,
cînd în albastre sănii ne fură aprig dor
și pîrul tău spre lume înția nea o lasă?
Ce suflet de arome despește-n zăcători,
ce pivnițe ascunse, cu dragoste, ni-s anii;
că zbuclumul de martie învie uneori
o zare ne-implinită în cearcănele vranei?
Ca vița-nvăpăiată la soare părintesc,
cînd frigul zilei oarbe pe riuri se aține,
mă-ntorc la noi acasă și, dornic să mai cresc,
supus privirii tale, iau viață iar în mine.
Spre vechea infrunzire a vițelor, la noi

un suflet plin de lume ori plin de vînt mi-e sporul?
Viță și rod, spre iarnă, pămîntu-n amîndoi
își lasă timpul molcom să-și zbuclume izvorul.
O, lume a legendei... Pămînt de rădăcini
pămînt de flori albastre, de liniște și mană...
Ce stîlpi de poartă nouă mă fură din străini
ce viață vrei s-adaugi acestor zile, mamă?
Ce stîlpi de poartă veche stau reazem în vecii
cînd drumurile lumii mă fură iar de-acasă!
Sînt umerii tăi, mamă, drept răsărînd în zi,
ei să mă îndoii, să lunec vreodată, nu mă lasă.

Grigore HAGIU

Destin

Ecou profund înaltelor vibrații,
aripă-n cer și sprijin pe pămînt,
rotire-n cercuri tot mai mari de gînd,
izvor de noi tîmuri și-ample spații,

nucleu din sine însuși vast arzînd,
orbită pentru miile de constelații,
în tine-adine se-aud gîndind Carpații
și greul Dunării urnit de vînt.

Strunind și respirînd în larg furtuna,
sub treceri de-oriizonturi neclintit,
cu adevărurile lumii una,

ești țara ce pe sine s-a gîndit,
se va gîndi pe sine-ntotdeauna,
stăpînă pe destinul ei — partid.

Steag

Eu viața mi-am mutat-o într-un steag,
vuind de vînt, cu fața către mare,
prin aerul purificat și tare
văd cum se desfășoară-ntr-unul veac.

Acolo, sus, eu beau, mîineci și scriu,
trag scara nevăzută-n orice seară,
să nu m-ajungă pas flămînd de fiară,
nisipu-nșelător și cenușiu.

În pinze roșu, praf stelar se-adună,
pămînt suav e-a steagului bătaie,
și încolțesc de-a dreptu-n nori și ploaie
semințele aduse de furtună.

Și timp și spațiu, anotimp și zbor,
aceleași îi vor trece lumii pragul,
frenetic le trăiește însă steagul
c-o oră înaintea tuturor.

DE CE EXISTĂ FOAMETE?

Planeta poate hrăni DE ZECE ORI mai mulți oameni!

65 milioane de noi guri de hrănit și 130 miliarde dolari pentru înarmare • Două treimi în populația globului - deficiente din punct de vedere aloric • Un gigantic atlas al națiunii • Deșerturile pot fi transformate în grădini

Era o frumoasă zi de aprilie, când un ziar new-yorkez a tras clopotul de alarmă: „Încă 65 milioane de guri de hrănit”. Recusă numai câteva zile de când presa americană anunțase că programul militar pe exercițiul 1965-1966 va însuma 48 miliarde de dolari, se ceruse anterior, pe 17. Pentru războiul din Vietnam se afectau peste 100 milioane dolari. Bani pentru foametele și urzile de un război new-yorkez era intrigat: conform statisticilor O.N.U., în anul 1965 s-au născut pe lume încă 65 milioane de „înălți”. Statisticile respective nu tinueau socotela celor care urmau să piară de foamete.

Concidență. Aproape simultan devenea publică o h.ă. statistică, în care F.N.E.S.C.O. stabilea, nu fără o justificată îngrijorare, în ficat de dezvoltare, în lumea în care se înălțau în 1965 150 miliarde dolari pentru înarmare; din această sumă, 20 miliarde sunt destinate cercetării științifice și 10 miliarde în legătură cu programele militare. Să facem un calcul sumar: dacă s-ar fi împărțit numai 100 miliarde dolari, în 65 milioane de noi locuitori ai pământului, fiecare dintre ei ar fi primit suma de 1,5 milioane dolari, ceea ce înseamnă o sumă de 2000 de dolari, suficientă pentru a asigura existența pe timp de un an. Restul de 20 de miliarde ar fi putut lua drumul cercetării științifice și al dezvoltării economice. Cercetări în legătură cu apărarea vieții unui număr înfrânt mai mare de oameni.

Ziarul new-yorkez, înfrânt de statistica O.N.U., filozofa pe marginea „unei probleme atât de vaste - marea criză mondială - a ceea ce a supra-populația”. Să nu înțelegem limbajul neacademic, un om în plus, printre alții alții, una dintre „gurile de hrănit”, chiar dacă... nu va avea ce mânca.

Creșterea populației este desigur un fenomen real. În fiecare zi se nasc aproximativ 192.000 de copii. Aceasta înseamnă că în 60 milioane pe an. Având în vedere că, după aceeași surse, populația globului este de aproape 3,5 miliarde, dacă putem să înțelegem măsura de calcul, obținem o cifră dublă pentru anul 2000. Sau, ceea ce este un număr „demografic galopant”, procesul nu se desfășoară în mod egal în toate regiunile globului. Pe baza evoluției de până acum, se apreciază că creșterea se va produce mai ales în țările subdezvoltate din Asia, Africa și America Latină, unde de acum se înregistrează o gravă penurie de alimente.

În fața acestor realități teoreticienii stăvilirii „exploziei demografice” reiau fondul lui Malthus, și nu prea mulți oameni, planeta noastră nu-i poate hrăni pe toți. 500 milioane de oameni nu dispun de suficientă hrană. În două treimi din populația pământului se află în categoria celor deficienți din punct de vedere alorice. Un indian consumă până la 1700 de calorii și mai puțin de 10 grame proteine; dar hrana unui american reprezintă 3130 de calorii și 90 grame de proteine.

Unele cartiere din Calcutta par o expoziție de schele ambulante. Pe soselele Benghalului, țărani care abandonează satle pentru a căuta refugiu în orase, mor de foamete. Din 3,5 milioane de locuitori ai Bombayului, 700.000 dorm pe trotuare sau pe treptele palatelor victoriene. Anul trecut, 70 milioane de indieni au fost pînă în ultimul timp, 135 milioane tone de cereale erau stocate în silozurile Statelor Unite pentru a se împiedica reducerii prețurilor pe piața mondială. O cantitate de cereale cu care s-ar fi putut hrăni peste 450 milioane de oameni.

Țările foamei imaginează un gigantic atlas al morții. Carolina Maria de Jesus, o femeie neagră din Sao Paulo, a publicat un „Jurnal” în care reconstruie zile de zi, viața într-o „favelă”. Într-o astfel de favelă braziliană, în care bordeiele de scînduri și carton își împurtașesc reciproc duhoarea pestilențială, copiii scormonesc în găzile de gunoi pentru a găsi potoli foamei. Ei se hrănesc cu bucată de pînă mușcată, cu tomate stricate, cu carne alterată. U-

de două ori mai puțin înălțime decât cele din Franța, numărul fermierilor de 12 ori mai mic, mina de lucru - de 20 de ori mai redusă. Productivitatea este însă cu mult mai ridicată. Se spune: în Statele Unite, un agricultor hrănește 15 oameni. În India, 15 agricultori nu pot hrăni un singur om. Randamentul agriculturii americane este de șase ori mai mare, decât în țările în curs de dezvoltare și se ridică la numai 130 kilograme pe cap de locuitor. Pământul este sărac numai acolo unde

nu sînt tractoare, unde îngrășămintele, irigațiile, ameliorările suprafețelor cultivate sînt realități proiectate într-o perspectivă îndepărtată. Asia (cu excepția Japoniei) cultivă o suprafață egală cu Europa și America de Nord lăsată, dar folosește jumătate milion tone îngrășămintele. Europa și America de Nord consumă 15 milioane tone.

Dar Brazilia? O țară de dimensiuni continentale. Densitatea populației: 9,11 locuitori pe kilometru pătrat. Dar 8 la sută din marile întinșuri dispun de 75 la sută din terenurile agricole. În Brazilia nu sînt prea mulți oameni, raportați la dimensiunea țării. Sînt însă prea mulți țămînzii, raportați la suprafața pământurilor lăstate în paragină, a pământurilor stăpînite de marii latifundieri. Nici Uruguayul nu are o popu-

lație numeroasă. Aici natalitatea este cea mai scăzută din America Latină: 20 de nașteri la 1000 de locuitori. Dar uriașe întinderi de pămînt rămîn nefolosite. Arșița prilejește pămîntul, care moare lipsit de irigații. O arșiță deopotrivă de pustioasă sînt marii proprietari funciari, care lasă pămînturile să se degradeze prin utilizarea unor metode arhaice.

Pe platourile Anziilor, în America Latină, plugul nu este cunoscut. Ogorul se lucrează cu hîrlățul, ca pe vremea strămoșilor înecați. Se cultivă puțin porumb, legume, cartofi. Drept urmare, în cele mai multe sate, nu se văd bătrîni. Oamenii mor tineri. Aproape jumătate dintre copii nu apută vârsta de zece ani. În tocmă ca în Africa neagră.

Dar în Africa de nord te întinșezi cu două sectoare agricole: o sector modern,

cele care să le îngăduie de a produce mai mult”. S-ar putea coră și aduce la zi această observație, parafrazînd-o: el mor pentru că produc puțin și produc puțin pentru că stăpînii de țeri nu-l lasă nici astăzi să trăiască. Foștele colonii au moștenit monocultura sau o economie bazată pe exportul de materii prime. Dar prețurile acestor produse sînt impuse de țările industriale, de foștele metropole. Și într-un singur an, datorită scăderii cursurilor, exportatorii au pierdut peste două miliarde dolari, adică echivalentul împrumuturilor acordate lor timp de șase ani de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Numai Columbia a pierdut anul trecut aproape 30 milioane dolari, prin scăderea cursului mondial al cafelei. Ecuația export de materii prime = hrană pentru populație se află încă la discreția cavalerilor de burșă. Producătorii mor de foamete.

„Pămîntul nu este supra-populat, a spus un economist francez. El poate hrăni de zece ori mai mulți locuitori”. Dar pămînturile cultivate ocupă 9-10 la sută din suprafața agricolă a globului, iar volumul suprafețelor nereproductibile se ridică la 43,5 la sută. Au scapat-o stăpînii de țeri, arșița pustioasă a colonialismului. S-a calculat că prin defrișarea a 20 la sută din zonele tropicale s-ar sporii suprafața cultivabilă a pămîntului cu 400 milioane hectare. Astfel, 40 la sută din producția agricolă de astăzi s-ar adăuga pe masa mînilor de oameni pînă la sfîrșitul secolului.

Un baraj pe Nil va însemna pline pentru zece și zece de mii de oameni. Ministrul sirian al afacerilor sociale și al muncii, Ali Talalibini, mi-a spus: „La noi terenurile agricole erau cultivate cu mijloace și metode primitive. Pe de altă parte, 70 la sută din suprafața agricolă se află sub dependența ploilor, care nu

„Vigia” lui Hemingway

„Casa lui Hemingway. După douăzeci de minute, mașina oțărge în uchiul cartier al Havanai, San Francisco de Paula, străbate străzi pietrești și pătrunde pe un drum în pantă în „Finca de la Vigia”, reședința scriitorului. Localnicii îi spun, pe scurt, „Vigia”, care în spaniolă înseamnă „veghe, punct de observație, folog”. Casa e, într-adevăr, așezată sus, pe o colină înconjurată de palmei, bambuși, pini, migdați și de alți arbori tropicali - gura, ceiba, corojă. E o casă simplă, fără etaj și fără ornamente, odrăuit în alb.

„Vigia” lui Hemingway mărturisește din plin marile pasiuni ale scriitorului: la fetele de tauri și vîntoarea. Ne aflăm în fața bibliotecii, o cameră mare înconjurată de rafturi cu cărți, cu o masă de lucru imensă.

Hemingway scria în primele ore ale dimineții, ne aminteste ghidul. Dar nu aici. Din cînd în cînd aici își redacta corespondența. Pe peretele din fața mesei, un mare aior: „Voros en San Sebastian, iar pe un alt perete, un cap de tur din răchită înfăptuit. Acest cap de tur a fost folosit în Spania în războiul civil, de-a corișta”, un gen de antrenament precoce, care sercea totodată la depistarea vînturilor meteo.

Privirea își atrăși și de trofeele de vîntoarea. O blană de leopard împodobesc un întreg perete, citeva cranii de leu sînt așezate pe rafturile bibliotecii. Chidul ne atrage atenția asupra unui cranii cu o spîrtură intr-unul din maxilare.

— Acest leu i-a țesut în față, prin surprindere, la numai cîinci metri distanță. A tras fulgerător. Glonțul a trecut prin maxilar și s-a apris în creier. Da cite ori îți amintea de această ispravă, Hemingway spunea: „Pentru prima oară în viață am lucrat ca dentist”.

Dormitorul lui Hemingway. Poate cea mai simplă și mai mică încăperă a casei, cu un mobilier redus la strictul necesar. Dar și aici sînt amintea rafturile cu cărți. Pe un raft, lângă ușa care dă în living-gela), după o oră sau două de im-prăștierea „limbă”-ului peștii ameles și încep să inoleie aierea, cu burta în sus. Atunci vin băiețarii satului și se „antrenează” cu arcul și săgeata.

Așezarea de „caiașos”, unde ajungem și alcătuită din vreo 300 de stive. Aflu că tuberculoza a ajuns și pe aici și că face ravagii. Toți urbiașii goi, preocupîndu-se doar de frumusețea păr negru, ce le cade în plele pînă mai jos de umeri. Zilnic își ung po-doaba capilară cu ulei de „babac” și o desclăcesc cu pieptene din dinții de „capivara” (animal sălbatic). Toți bărbaiții satului rîșneau prin „mallo” pentru a aduna castane pe care le schimbă pe orez, făină de mandioca, securi și alte unelte. Aici se mai practică și sistemul ancestral de aprindere a focului prin frecarea a două lemne de „sară” - esență dură - și doar ocazional se face rost și de chibrituri.

„Pacificați” abia acum 12 ani, „caiașos” au început din nou să dea semne de ostilitate după ce, în urmă cu cîteva luni, un arheolog străin le-a promis o sumedenie de lucru în schimbul materialelor luate de la ei, și nu s-a lînat de cuvînt. Gestul e grav prin partea localului. Am aflat că, după incident, un avion al F.A.B. (Forțele Armate Braziliene) a trebuit să decoleze rapid, încașind o ploaie de săgeți în aripi. Fenomenul are și o altă explicație: un mare latifundiar a pus ochii pe castanii din apropierea A și și trimis oameni să evalueze dimensiunile acestora. Asta prevestește băștinășilor zile negre.

Zăpuseala excesivă îi face pe indieni în această după-amiază să cerceteze de atenție văzduhul. La un moment dat, ei izbucnesc în strigăte de veselie. Repetă la nesfîrșit ceva ce sună cam „ra-ra-ri”, vestind sosirea ploii. Pentru ei evenimentul nu înseamnă altă învioreare solu-lui, pe care nu cultivă mai nimic, ci în primul rînd, sosirea țarțarogilor (țarțaroga e o broască testosă cu carne și sîmă gustoasă). Încărcate cu cite 120-180 de ouă fiecare, țarțarogii părăsesc riul și ies pe nisip, lîrîndu-și burta grea. Din cînd în cînd, ele sapă cite o groapă de vreo două-trei palme adîncime și, fără să lase ouăle, astupă groapa. Își mai scobesc citeva gropi false, pentru a înșela răpitorii. Și, în fine, de un oule într-un loc mai sigur. Răpitorul poate că se mai înșelă, dar indieni nu.

P. S. - Înțors la Rio de Janeiro, îmi parvine știrea că în cadrul trimbului carajă s-a produs o neașteptată „lovitură de stat”. Atau, despre care am relatat în primul reportaj, a fost răsturnat - iar vîrful său, Arutana, instalat cașic. Noul suveran, adresîndu-se supoșilor, a lînat să-și sublinieze o virtute importantă: nu consumă alcool. Vestea a amuzat pe mulți prin semnificația ei lipulăntă. Le alții însă a provocat reacții sarcasice, ca de pildă, următoarea: „E un semn că indieni noștri asimilează satisfacștor deprinderile din capitalele continentului”.

Prima parte a reportajului a apărut în „Știința” din 11 februarie 1967.

Paul DIACONESCU

DEȘERTURILE POT FI TRANSFORMATE ÎN GRĂDINI

De dimineață, deșeu păduri răsădit de ecourile războiului de cîini. Lame se prelungește mai bine de un ceas - și își ia, în lumină de pe malul Araguaiei apar clișva indieni cu un trofeu minuscul înfășurat într-o plasă din fibră de cocos. Hătîrșeură un cîrd de mamule surprinse în plin dejun pe o parcelă cu pepeni. Nu așii pagoda îi îndrîjise, cit gîndul la o recompensă: Institutul Bulentan, din Sao Paulo, solicitase înșino de mamule, pentru efectuarea unor cercetări științifice.

Lingă o barcă de pe mal se adună un grup de carajă, cu femei cu tot, aștepînd, conform promisiunii, ca o barcă cu motor, în trecere pe aici, să-i ducă pînă la Sao Felix, înaintea pla-cării, bătrînul Malo, foșul cașic i)imi oferă „din prietenie” două stulete din argilă arsă, dar îmi spune, toșuș, că n-ar stîca să-i dau nisicava bani, pentru că are mare nevoie. Accepș „darul” ca o mostră de artă de pe meleaguri unde talentul se desășoară spontan, nu conșază nicodată pe sprijin publicitar și numai ocazional poate beneficia de o modată recompensă materială.

Se consideră că indieni carajă au un gust artistic mai evoluat decit alie triburi din regiune. În colibeile lor am văzut numeroase stulete din argilă arsă, vase în formă cilindrică, ulcioare ornale cu desene liniare. Îndeoșbi stulete-le se remarcă prin bun gust, prezîntînd unele trăsături ce amintesc într-un fel de sculptura asiatică. Cu simț artistic se confecționează și arcurile, săgețile, sulfele, toate avînd gravate desene și, uneori, poadoabe din pene multicolore de papagal Arara. Cumuna de pane a șelului de țrib e o veritabilă operă de artă.

La plecare, grupului nostru i se mai adaugă doi ingi întîrziți. Și astfel, barca suprîncercășă avansează anevoie contra curentului. Cam după o oră, motorul își dă duhul. Dar Sao Felix e aproape și, cu ajutorul a două visle, atîngem malul.

Localitatea e un fel de antrepozit ce deservete, cum poate, o zonă vastă. Spre sud și vest, pe multe zeci de kilometri nu mai întîlnim alta, excepșiont micile comunități indigene - și ele distîl de mare. Aici poadoabe, de regulă, barcașii cu urcăș ce amintesc de crocodili, căușitori de aur și diamante, indieni veniți să-și schimbe produsele etc. Lume paștrîș, din care o bună parte e formată din ceea ce se cheamă generic „marginariș”, adică persoane certe cu legea.

Observ că peste tot (atit în birturi, cit și la prăvălii cu alimente, articole de manufactură etc.) prăvăliș sînt mulți mai mari, uneori duble față de cele din Sao Paulo, de pildă. De pe urma prejuriilor exagerate nu suferă, bineînșeles, oșpeșii avuș, îmbogășii din afecșri deocheate, ci populașia de rînd. Nu observ prea multă preocupare de a ascunde revoloușr sau cămasă sau în buzunar. La petrecereș mai aprinșe încheierș se marcheazăș prin șingerea lîmpilor... cu focuri de armă. De alșit, un birt se cheamă sușșiv „TROCA-TIROS”. („schimbăș focuri”).

La malul Araguaiei ancorșe un mic vaporăș-hotel. Clișva pasageri se amuzăș urmîrînd experienșa unui țineri: e caștaș prinșșerș cu plegaș un pește electric „poraqueș”, îl leșșerăș cu un fir de aramă, iar celălalt capăș al fișului șau așine de piciorul unui cîine. Animalul a șărit caș arș, lînd-o la fugă. Proprietarul hotelului plufșor șie șă facă deosebire de rentabile (pentru sine, țirește) frumuseșe șălbatică din zona Araguaiei. Periodic, încheișazăș cele 12 cabine ale vasului unor bogășii din Statele Unite și Europa occidentale, dispuș să admire peisaje de neuităș, șă vinșșe sau șă pescușșocșș rîrșăș. Cabinele șau satlele din spumăș de plastic, dus cu apă caldă: la dispozișia clișntilor ștă un bucășer pri-

cepuș, chelner, spălătoreăș. Barul instalat la pupă le oferă, de la gheașă, toată gama de bîșturi alșate, inclușind vinuri din podgoriș celebră. Costul unui astfel de eden plufșor este înșă astronomic.

Într-u vorbăș cu un barcaș și aflu că e gata să plece într-o cursă pe

lui, dar de care se foloseau „urubu” (un fel de corb). Acum obiceiul este pe cale de a fi abandonat. După un an de înmormîntare, groapa e deschisă și resturile rapoștului sînt pușe în urne de lut ars, dispuse în formă de cerc la mijlocul cîmîrului, ce seamănă cu o expozișie arheologică.

REPORTAJ DIN MATO GROSSO (II)

De la corespondentul nostru în Brazilia, Vasile OROS

Indieni carajă dansînd Arauna

● Sculptura indienilor carajă ● Pe „riul morșilor” ● Cunoscutul meu Atau - victima unei „lovituri de stat”

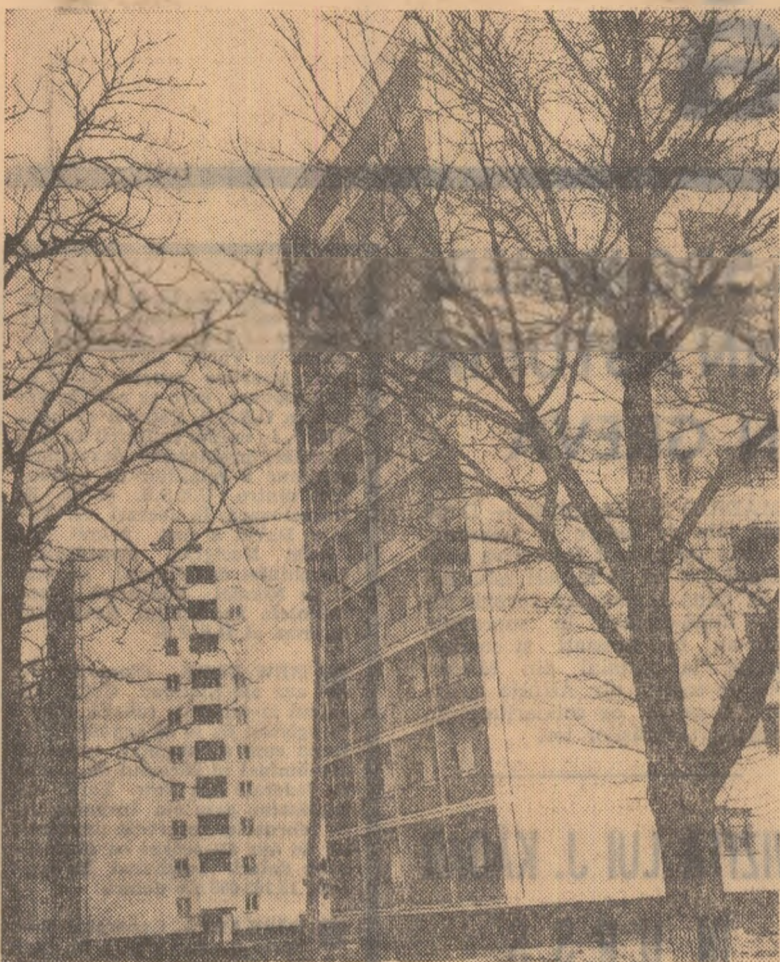
„riul morșilor” pentru a aduce o încărcătură de „castane de Pară” - de mărimea unei mingi - dintr-o așezare de indieni caiașo. De-abia țesim în larg și ne încrucășim cu un corțogiu fenebru de indieni carajă. În fașă, o pirogă mai încăpătoare unde se află mortul învelit într-o rogoșniș. Lingă el, o lemne și vislașul. În cele cîteva piroge cu urceș sînt, probabil, rudele. Se aud boceș de femei, prin care - după cum am aflat - nu numai că se depușș cu pierdereș cuiva, dar se evocăș totodatăș virtuteș dispărășului, în imaginiș plastice de o pitoreășăș originală. Mortului i se sapă o groapă de vreo doi metri adîncime, la o palmă de fund făcîndu-și un pat din crengi pe care e așezat corpul. Ceva mai șș, se așșezăș un al doilea pat de frunșe de palmier, peste care se așșezăș apoi pămînt. Dedesubtul lui de-al doilea pat, corpul trebuie să rîmînăș în eșeș fel izolată, înct mortul... să-și poatăș schimba pozișia pentru a se odihni după plac. De regulă, pe mormînt se puneș periodic vase cu mîncare - fructe, rădăcini de mandioca - evident destinate defuncșu-

la confluenșă lășșam Araguaiei și colim pe „riul morșilor”. Ca înșășșare riul nu pare să-și justifice denumirea. Numele i se trage din vreme cînd „os bandieranties” (cuceritorii de pămînturi virgine) erau aruncașii cu dumul în apele lui de căștre burile Xavantes și Caiașo. O croniceș e timpului spunea că în aceste ape „se află mai mulșor decit în orice riul din lume”.

Și fauna acvatică e cam bizară. Se distinge în primul rînd „piranhaș”, peștele ce întruchipează ferocitatea. Un exemplar de toată frumuseșea mi-a fost oferit de barcașia primul nostru popos. De o excepșionalăș vitalitate, acest pește poate să-și producăș rîni adînci, chiar și la multă vreme după ce-l ai pescuit. Examinîndu-l făcîle, am rezistat în acea și inflexibilă toate invitașie-le de a lece baie. Marea calamitate conșștă în aceea că piranha atacăș în bancuri, și în întîlnireș cu un astfel de grup, chiar și crocodilul, cu țegumentul șur dur, nu scapăș țearș; micș agresorii îl ștrăpung părșile moi și-și rod pe dinăuntru, pînă ce-i rămîne numai... ambalajul. Cînd o cîreadă de vite urmează

Hemingway în camera sa de lucru din Havana, în perioada cînd scria povestirea „Bătrînul și marea”

Din noul peisaj al Buzăului Foto: M. Cloe

Cronica zilei

Vineri după-amiază a plecat la Paris prof. dr. docent Jean Livescu, adjunct al ministrului învățămîntului și vicepreședinte al Comisiei naționale române pentru U.N.E.S.C.O., care va participa la lucrările Comitetului consultativ al U.N.E.S.C.O. Acest comitet este constituit în vederea pregătirii documentelor de lucru pentru Conferința ministrilor de educație din țările europene, care va avea loc la Viena între 25 și 30 noiembrie 1967.

LOTO

DIN 24 FEBRUARIE 1967
87 22 31 10 39 72 70 89 20 61 78 11
Fond de premii: 1.140.822 lei.
Tragera următoare va avea loc vineri 3 martie, tragera specială a „Mărtisorului” în București.

PRONOSPORT

Premiul concursului Pronosport nr. 7 din 19 februarie 1967.
Premiul excepțional: 1 variantă a 75.000 lei (1 automobil „Moskvici 408” cu 4 faruri și radio plus 20.500 lei); categoria I: 7,5 variante a 5.682 lei; a II-a: 152 x 349 lei; a III-a: 1.635 x 32 lei; a IV-a: 8.505 x 10 lei.
Report PREMIUL MINIM: 97.814 lei.
Premiul excepțional a revenit participantului Bogdan Emil din Rechin.

A apărut revista

„ANALELE INSTITUTULUI DE STUDII ISTORICE ȘI SOCIAL-POLITICE DE PE LÎNGA C. C. AL P. C. R.”
nr. 1/1967

Acest număr al revistei, dedicat aniversării a 60 de ani de la marea răscoală a țărănilor din 1907, cuprinde, în rubrica „Articole-Comunicări”, materialele: Răscoala din 1907 în istoriografia românească de acad. A. OTEA, Problema agrară în viața ideologică și social-politică a României la începutul secolului al XX-lea de I. POPOSCU-PUTUR, Intensificarea exploatarii țărănilor din România la începutul secolului al XX-lea de D. HUREZEANU, Marea răscoală a țărănilor din 1907. Etape și forme de luptă de TR. LUNGU.

v r e m e a

Ieri în țară: Vremea s-a răcit ușor, mai ales în regiunile din jumătatea de nord a țării. Au căzut precipitații temporare sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare în Ardeal și Moldova, și sub formă de ploaie și izolat nin-

soare în Dobrogea. În munți a nins. Vîntul a suflat potrivit, prezentînd unele intensificări în sudul țării. Temperatura aerului la ora 14 a scăzut între zero grade la Toplița, Huedin, Birlad și Avrameni și 10 grade la Tirgoște.

Tempul probabil pentru zilele de 26, 27 și 28 februarie. În țară: După o zi de scurtă durată, vremea se încălzește din nou. Cerul va fi temporar noros. Vor cădea precipitații slabe locale. Vînt potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, iar maximele între 2 și 12 grade. Ceață locală.

General-maior în rezervă RASOVICĂNEANU D. IOAN

La 23 februarie a încetat din viață, după o lungă și grea suferință, generalul-maior în rezervă Rasovicăneanu D. Ioan.

Născut la 2 iulie 1906 în comuna Lelești, regiunea Oltenia, a urmat cursurile Școlii militare de ofițeri de infanterie pe care le-a absolvit în 1928, deservindu-și apoi pregătirea în Școala superioară de război.

Străbătînd terarhia militară pînă la gradul de general-maior, el s-a dovedit un militar destoinic și sirgincios, înzestrat cu mare putere de muncă și capacitate organizatorică. Ca ofițer superior în Comandamentul militar al Capitalei, a făcut parte din grupul de generali și ofițeri patrioți care a participat la acțiunile organizate sub conducerea P.C.R., de pregătire și înfăptuire a insurecției armate de la 23 August 1944.

După eliberarea țării a îndeplinit funcții de răspundere în armată, remarcîndu-se îndeosebi în activitatea didactică desfășurată la catedra de tactică și artă operativă de la Academia militară rezervă.

Pentru munca neobosită și meritele sale deosebite a fost distins cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Încetarea din viață a generalului-maior în rezervă Rasovicăneanu D. Ioan constituie o dureroasă pierdere.

COMITETUL ORGANIZATORIC AL VETERANILOR DIN RĂZBOIUL ANTIFASCIST

Mineri destoinici și orașe înnoite

În aceste zile de februarie am vizitat câteva centre miniere din R. P. Ungară; unele bine cunoscute, altele care abia încep să fie inserate pe harta economică a țării.

„Noua autostradă care duce spre Tatabánya s-a construit pe o parțială strălucitoare” peste cîmpurile îmbrăcate de verde. Clăvia zăci de kilometri de Budapesta, de pe o colină mai înaltă, localitatea spre care ne îndreptăm apare ca-n palmă. Inconjurată de dealuri, aido-mi zidurilor unei cetăți, Tatabánya reprezintă unul din cele mai mari centre carbonifere din R. P. Ungară. Din inima dealurilor ce împrejură orașul, minerii scot zilnic la suprafață 11.000 tone cărbune.

Exploatarea defăeșă de mult timp. Documentele vremii semnaleză că primele cantități de cărbune s-au extras aici încă la sfîrșitul secolului trecut. Noul se manifestă însă pregnant la fiecare pas: în orașul modern cu străzi largi, asfaltate, luminate cu neon, în blocurile înalte cu fațade în culori pastelate, în magaziele de cocas ale combinatului siderurgic din Dunajváros.

Pînă acum cîțiva ani, depreziunea din apropierea saletor Eszék și Szécs, din județul Heves, era o mișcă în stufărișul cărăia și găsirea refugiu pășirile de baltă. Era greu de închipuit că pe aceste meleaguri va lua înfăptuire una din cele mai mari exploatare carbonifere din R. P. Ungară. Și totuși. Căldura și soarele sînt amestecate cu priveliștea de cărbuni din Mecsek, renumite prin vechime și prin rezervele lor bogate. Truștii carboniferi din Pécș dă aproape 30 la suta din producția de cărbune a Ungariei. La ordinea zilei, după cum a reieșit din discuțiile pe care le-am avut cu minerii, se află modernizarea și automatizarea minelor, precum și sporirea producției de cocas. Pentru o mai bună valorificare a cărbunelui, un colectiv de ingineri și tehnicieni al truștii locale a conceput o instalație cu ajutorul

căreia procentul de cenușă din cărbune se reduce cu 10 la suta. Despre creșterea producției de cărbune specifică mi-au vorbit și specialiștii exploatarii carbonifere din Komló. Acum trei decenii, pînă a nu se descoperi bogatele rezerve de cărbune ascunse în această regiune, Komló era un sat cu 1.500 de oameni. Astăzi el numără aproape 30.000 locuitori și este în continuă creștere. Se construiesc mereu noi mine, iar producția a sporit, pe zi, de la 350 la 2.200 de tone. De-a lungul funicularului care traversează versanțele dealurilor, pe drumul cel mai scurt, circuliți și și noaptea viderău cu cărbune care este transportat de la gurile puțurilor spre furniturile înalte ale coc-

exploatarea care se va face la suprafață. Cu ajutorul excavatoarelor și al unui sistem de transportare, a căror lungime va fi de 15 kilometri, se vor extrage zilnic 1.100 vagoane cărbune, ceea ce reprezintă circa 4 milioane tone pe an. Pe baza cărbunelui descoperit aici, în apropierea orașului se construiesc centrale termoelectrice de 600.000 kilowati.

În total, în perioada care s-a scurs de la eliberarea Ungariei s-au deschis mai mult de 100 de mine noi cu o capacitate zilnică de peste 60.000 tone cărbune. Acțiunea de modernizare a minelor existente, care s-a desfășurat paralel, a făcut ca producția de cărbune a R. P. Ungare să crească de la 6,2 milioane tone în 1938 la peste 30 milioane tone în 1966.

Industria carboniferă a R. P. Ungare continuă să se dezvolte mereu. Carciările efectuate în ultima vreme atestă că în munții Mecsek, Bükk, Mátra, în vestul țării și chiar în apropierea Budapestei există noi zăcăminte de cărbune. Calculele făcute de geologii arată că în subsolul Ungariei se află rezerve evaluate la peste un miliard tone cărbune.

În plus, apele pîrului care traversează depreziunea sînt folosite în prezent pentru irigații.

Pămîntul deplasat de excavatoare a fost răspîndit pe marginea depresiunii și în scurt timp va deveni teren agricol foarte bun. 60 de holzi (un hold egal 0,25 ha) au și fost înșămînțiti cu porumb, iar o altă parte a fost împădurită în prezent se efectuează cercetări în vederea cultivării viței de vie.

Pînă nu de mult regiunea Gyongyos era renumită îndeosebi prin vinurile sale excelente, dar acum ea începe a fi cunoscută și prin mîna ce se stăchidă în apropierea orașului. Cu cîțiva ani în urmă, geologii unguri au descoperit aici zăcăminte de cărbune brîn și lignit evaluate la peste 150 de milioane tone.

Au și început lucrările de descoperire a

corespondență din Budapesta

seriei. Minele din Komló asigură azi în întregime necesitățile mereu crescînde de cocas ale combinatului siderurgic din Dunajváros.

Pînă acum cîțiva ani, depreziunea din apropierea saletor Eszék și Szécs, din județul Heves, era o mișcă în stufărișul cărăia și găsirea refugiu pășirile de baltă. Era greu de închipuit că pe aceste meleaguri va lua înfăptuire una din cele mai mari exploatare carbonifere din R. P. Ungară. Și totuși. Căldura și soarele sînt amestecate cu priveliștea de cărbuni din Mecsek, renumite prin vechime și prin rezervele lor bogate. Truștii carboniferi din Pécș dă aproape 30 la suta din producția de cărbune a Ungariei. La ordinea zilei, după cum a reieșit din discuțiile pe care le-am avut cu minerii, se află modernizarea și automatizarea minelor, precum și sporirea producției de cocas. Pentru o mai bună valorificare a cărbunelui, un colectiv de ingineri și tehnicieni al truștii locale a conceput o instalație cu ajutorul

exploatarea care se va face la suprafață. Cu ajutorul excavatoarelor și al unui sistem de transportare, a căror lungime va fi de 15 kilometri, se vor extrage zilnic 1.100 vagoane cărbune, ceea ce reprezintă circa 4 milioane tone pe an. Pe baza cărbunelui descoperit aici, în apropierea orașului se construiesc centrale termoelectrice de 600.000 kilowati.

A. POP

S P O R T

ÎNCEPE NOUL SEZON FOTBALISTIC

● Meciul inaugural, azi la Pitești: Dinamo-Progresul ● Miine: Rapid-Farul pe „Giulești”, Steaua - C.S.M.S. pe „Republicii” ● Prima verificare a selecționabililor - luna viitoare în Grecia

„Universitatea Craiova conduce cu un avans minim - Dinamo București și Farul o talonează îndeaproape, aflîndu-se doar la 1 punct diferență. Dar și Rapidul și Progresul sînt în imediata apropiere a liderului. La mijlocul plutonului, un grup de cinci, iar la urmă, serios distanțate, echipele Clujului, Timișoarei, Iașului și Brașovului.

De pe aceste poziții se reia parțial a doua a campionatului categoriei A de fotbal. Azi, la Pitești, dinamoviștii din localitate primesc vizita echipei Progresul, iar miine sînt programate celelalte partide ale etapei ce inaugurează returul: Rapid-Farul (pe stadionul Giulești); Steaua-C.S.M.S. (pe stadionul Republicii); Universitatea Craiova-Dinamo București; Petrolul Ploiești-Politehnica; Steagul roșu Brașov-Jul; Universitatea Cluj-U.T.A. Toate aceste meciuri încep la ora 15.

Cursa pentru titlu este de abia la jumătate, așa că orice anticipare privind șansele de câștig sau de retrogradare rămîn (cel puțin teoretic) aproximativ aceleași. Pronosticurile sînt cu atât mai dificile cu cît - lîund ca bază comportarea din toamnă - echipele manifestă serioase fluctuații de formă. O anumiță „constanță” au dovedit doar formațiile de la periferia clasamentului: Universitatea Cluj, Politehnica, C.S.M.S., care n-au reușit să obțină nici o victorie în deplasare, și Steagul roșu a cărei poziție, de „închietor de pluton”, surprinde în mod deosebit, știute fiind capacitatea an-

trunului și experiența competițională a echipei brașovene. Ce ne va oferi noul sezon? Răspunsul cuprinde mai degrabă speranțe și deziderate, pentru că, la drept vorbind, evoluția recentă a 5 dintre echipele de A (la Pitești și București) nu a prilejuit constatarea unei îmbucurătoare. Rămășă deschisă pentru nu mai puțin de zece echipe (căci nici U.T.A., Petrolul și Jul, aflate la 5 puncte de lider, nu și-au luat gîndul de a „ataca” locul întâi) - disputa pentru titlu va ocaziona confruntări strîmte, echilibrate. Să sperăm că specialiștii federației și ai cluburilor își vor concentra atenția asupra modalităților practice de perfecționare a pregătirii jucătorilor.

Anul 1967 va trebui să „limpezească apele” și într-o serie de competiții internaționale, începute în 1966. În ce-l privește, fotbalul nostru se află angajat în campionatul european și (prin Dinamo Pitești) în „Cupa orașelor tîrguri” (Piteștenii, învingîndu-l pe 1-0, mai au de învins revansa la 8 martie, la Zagreb). Echipa națională are de susținut 3 partide în campionatul European: la 23 aprilie (cu Cipru, la București), la 24 mai (cu Elveția, la Berna) și la 24 iunie (cu Italia, la București). Numai dacă înving în toate aceste partide fotbalștii noștri vor putea rămîne în cursa pentru titlul de campioni europeni. În programul de pregătire pentru acest „tur de forță”, selecționabilii au întreprins astăzi iarnă, cu echipele lor de club sau în formații combinate, turnee în Africa și America de sud. Pentru luna martie, reînviat sub culorile echipei naționale, ei au pregătît o întâlnire amicală, la Paris, cu reprezentativa Franței. În prealabil, „tricolorii” noștri vor juca în Grecia cu o formație de club încă nedesemnată.

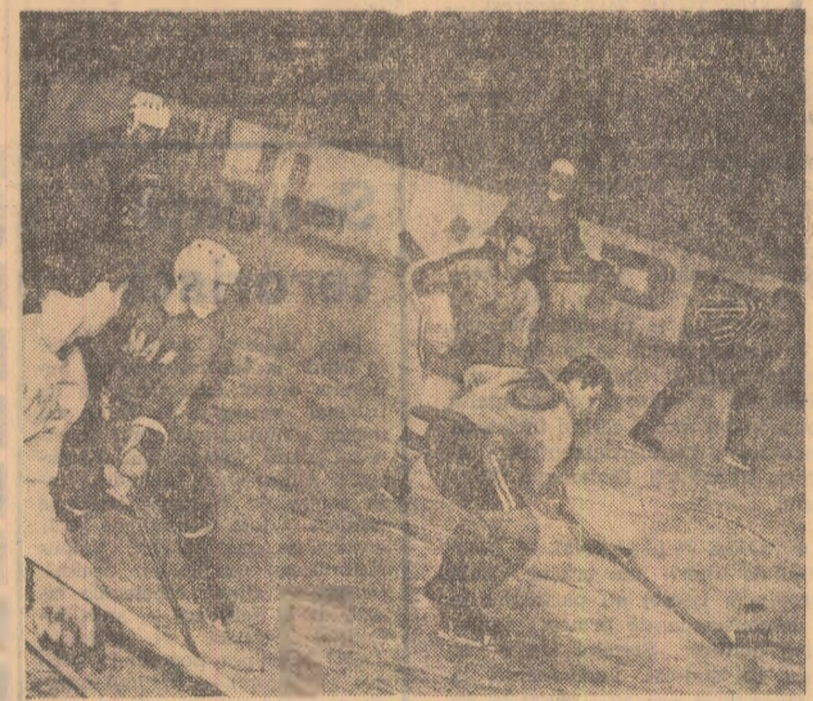
I. D.

AZI ȘI MIINE

11 meciuri de baschet

Campionatele republicane de baschet continuă cu etapa a III-a a returului. În Capitală au loc următoarele partide: astăzi, în sala Giulești (cu începerea de la ora 17): Rapid București-Crișul Oradea (fem); Voiața București-Olimpia T.V. București (fem); Academia Militară-L.C.F. București (masc); MIINE, sala Giulești (de la ora 8.30); Constructorul București-Mureșul Tg. Mureș (fem); Politeh-

nica București-Universitatea Cluj (masc); sala Dinamo, ora 12: Dinamo București-Medicina Tg. Mureș (masc). Duminică, în țară, sînt programate meciurile - masculin: Universitatea Timișoara-Rapid București; Steagul Roșu Brașov-Steaua; Politehnica Galați-Dinamo Oradea; - feminin: Universitatea Iași-Universitatea Cluj; Voiața Brașov-Politehnica București.

HOCHEI

La petinoarul artificial „23 August” din Capitală a început aseară turneul internațional de hochei pe gheață pentru „Cupa orașului București”. În meciul „vedetă”, selecționata orașului Varsavia a întrăcut cu scorul de 5-3 (1-2, 0-1, 4-0) echipa orașului Novosibirsk. În deschidere: București A-București B 5-4 (1-1, 2-0, 2-3). Astăzi, cu începerea de la ora 17, au loc meciurile București B-Novosibirsk și București A-Varsavia. În fotografie: fază din partida inaugurală a competiției, București A-București B.

Foto: R. Costia

Ziarul englez „GUARDIAN” a publicat recent un articol despre Islanda în care arată printre altele:

„Majoritatea oamenilor știu că Islanda este țara peștelui. Aceasta țară este guvernată pe baza sistemului parlamentar încă din anul 930, deși înaintea Angliei. De curînd, islandezii au mîrit limita apelor lor teritoriale la 8 la 12 mile, micșorînd astfel porția peșterilor engleze care recoltau pește în acele zone. Cîteva zile petrecute la Reykjavik, capitala Islandei, aruncă o lumină edificatoare asupra acestei țări. Reykjavik este un oraș modern, plin de culoare și încălzit cu ajutorul apei gheizerelor.

Viața oamenilor depinde de exportul de pește și produse marine. Fructele mării, care înconjoară Islanda din toate părțile, reprezintă pentru economia națională ade-vărată valută. Aceasta țară nu are zăcăminte de mine-reuri în cantități comerciale. Nu are nici fier, nici cărbune, nici petrol, nici gaze naturale, nici lemn - ea are numai pește, energie hidro-electrică și un popor harnic și independent. Înainte principalul partener comercial al Islandei era Anglia. De ani de zile importanți parteneri comerciali au devenit țările socialiste.

Disputa anglo-islandeză în legătură cu zonele de pescuit a avut un efect nefavorabil asupra economiei islandeze. A crescut inflația care și acum mai dă bătăie de cap economiștilor. Din această cauză, Trade-unionurile islandeze refuză și azi să încheie contracte comerciale pentru mai mult de trei luni. Islanda este membră a

N.A.T.O. deși nu are armată proprie. Tururile ei pot fi numărate pe degete și sînt doar niște piese mici montate pe vasele menite să păzească flota de pescuit. De secele din Islanda nu s-a auzit nici un zgomot de război. În timpul celui de-al doilea război mondial, Anglia a ocupat insula pentru a împiedica pe nemți să folosească fiordurile ei ca bază pentru submarinele lor care operau în Atlanticul de nord. Mai tîrziu, deși Statele

dintr-un singur salt, de la perioada calului la perioada avioanelor cu reacție. Ca urmare, ea are azi peste o sută de piste de aterizare, iar legătura între localitățile de pe insulă se face mai ușor cu avionul decît cu autobuzul.

Toate drumurile din afara orașelor Reykjavik și Akureyri sînt simple fișii marcate de lavă. Pe timp de ploaie drumurile se acoperă cu noroi brun, iar pe timp uscat, norii grun de praf se ridică în urma fiecărui vehicul. Nu

iar învățătorii și profesorii se angajează ca funcționari la bănci sau ca ghizi la oficiile de turism. În timpul anului corespondența este distribuită de gospodine. Flota de pescuit a Islandei numără 850 de vase de tot felul. Chiar cea mai mică barcă este echipată cu utilizabile automate de aruncare și strîngere a plasei. Frigorifere și fabrici de preparare a peștelui vin să completeze eficiența pescuitului. Dar dacă nu se va întreprinde

altceva, acest lucru va constitui totuși o limită în creșterea bunăstării. Astăzi Islanda are un nivel de trai ridicat și chiar dacă își va mîri limita apelor sale teritoriale, tot nu va putea asigura pe viitor rata mare de pînă acum a creșterii bunăstării.

De aceea, pentru a evita din timp inevitabilul, Islanda a făcut un mare împrumut la Banca Internațională. Cu acești bani ea va construi o serie de centrale hidro-electrice. Energia electrică, care a reveni astfel la un preț ieftin, va fi folosită pentru prelucrarea bauxitei de import, iar aluminiul obținut va fi re-

exportat la prețuri foarte competitive. O altă sursă de venit se află pe fundul celui mai mare lac din Islanda, Mývatn. Apele sale sînt bogate în păstrăvi, iar milii săi conține mari cantități de diatomi - schelete extrem de tari ale unor viețuitoare marine care au pierit de mult. A fost construită o fabrică pentru extragerea și prelucrarea diatomilor pentru export. Ei sînt folosiți ca material de filtrare în industria berei și industria farmaceutică deoarece prezintă avantaje nete față de

tradiționalele filtre de hîrtie.

*) De curînd fracțiunea parlamentară a partidului Uniunea populară din Islanda a cerut denunțarea acordului cu S.U.A. deoarece el a fost încheiat fără înștiințarea Altingului (parlamentul islandez), acesta fiind pus în fața unui fapt împlinit. Autorii propunerii au arătat că existența unor trupe străine pe teritoriul țării în condiții de pace reprezintă o primejdie serioasă pentru securitatea Islandei. Ei au menționat totodată că actualele condiții împun retragerea trupelor străine și destinația bazelor străine aflate pe teritoriul islandei.

De la Viena

Televiziunea retransmite campionatele mondiale de patinaj artistic

Una din competițiile culminante ale sezonului sportiv de iarnă - campionatul mondial de patinaj artistic, se va desfășura anul acesta la Viena, între 28 februarie și 5 martie. El va reuni peste 150 de petitorii din Anglia, Canada, Cehoslovacia, Franța, R. D. Germană, R. F. Germană, Italia, Norvegia, Olanda, S.U.A., Ungaria, U.R.S.S., Austria și din alte țări. Consecvență în ce privește transmisiunea unor astfel de mari competiții sportive, televiziunea română va prezenta pe „micii ecran” și aspecte de la campionatele mondiale de la Viena - la 1 și 2 martie, transmisiile încep la ora 21.10; la 3 martie, la 22.10; iar la 4 martie, la 22.50.

În cîteva rînduri

ECHIPA MASCULINĂ DE HANDBAL DINAMO BUCUREȘTI a jucat la Bochum (R.F.G.) cu formația Tus Wellinghofen pe care a întrăcut cu scorul de 16-11 (6-5). Cel mai bun jucător de pe teren, maestrul emerit al sportului Ion Mozer, a marcat 8 goluri.

PRIMUL MECI DINTRE ECHIPELOR FEMININE SPARTA PRAGA ȘI T.T.T. RIGA, conținînd pentru finală, „Cupa campionilor europeni” la baschet, a fost câștigat de baschetbalistele sovietice cu scorul de 56-41 (27-26). Returul va avea loc la 2 martie la Riga.

CONCURSUL DE VERIFICARE A JUCĂTORILOR NOSTRI FRUNTAȘI DE TENIS s-a încheiat în sala Steaua din Capitală. În meciul decisiv, Petre Mărmureanu l-a învins pe Gunther Bosch cu 6-2, 4-6, 7-5 și a ocupat primul loc, fiind urmat în clasament de Ilie Năstase și Sever Dron.

ÎN „CUPA CAMPIONILOR EUROPENI” LA BĂȘCHET MASCULIN, echipa Real Madrid a dispus la Leipzig cu scorul de 82-69 (34-30) de echipa A.S.K. Vorwärts. Returul va avea loc la Madrid. La Sofia, campioana Cehoslovaciei, Slavia Praga, a

întrăcut cu 95-88 (45-39) echipa Lokomotiv din Sofia.

ECHIPELOR FEMININE DE VOLEI ale R.F. a Germaniei și Elveției s-au întîlnit la Hanovra. Gazdele au învins cu scorul de 3-0 (15-5, 15-4, 15-5).

LA LENS A AVUT LOC MECIUL MASCULIN DE TENIS DE MASĂ Franța-Bulgaria. Jucătorii bulgari au învins cu scorul de 5-4 (1-1, 2-0, 2-3). Astăzi, cu începerea de la ora 17, au loc meciurile București B-Novosibirsk și București A-Varsavia. În fotografie: fază din partida inaugurală a competiției, București A-București B.

Astăzi, la Floreasca ÎNTRĂCERI INTERNAȚIONALE DE SPADĂ

În sala Floreasca din Capitală începe astăzi un concurs internațional de spadă la care participă sportivi fruntași din U.R.S.S., Polonia, R.D. Germană, Iugoslavia, Ungaria și România. Turneul final al probei individuale se desfășoară astăzi de la ora 18. Duminică au loc întrecerile pe echipe.

răsfoid presă străină

MAREA PRINCIPALA BOGAȚIE A ISLANDEI

Unite nu intraseră încă în război, președintele Roosevelt a prelat insula de la englezi. Această situație militară s-a menținut, iar în 1951 Islanda a semnat cu S.U.A. un tratat militar. Astfel, la vest de Reykjavik, dincolo de cîmpurile sterile de lavă, americanii au construit o bază militară și aeroportul internațional Keflavik. Pentru personalul lor, ei transmit programe americane de televiziune. Această situație a provocat demonstrații anti-americane și a făcut ca personalul american să nu vină cu plăcere la Reykjavik, după cumpărături.

Islanda a trecut direct, de mult s-a inițiat însă un program pentru construirea de drumuri și poduri. În ciuda durității peisajului și a asprității iernilor, islandezii nu emigrează, așa cum face irlandezii. Acest lucru este foarte important pentru țară, deoarece ea duce mare lipsă de mînă de lucru. De aceea, în timpul vacanței de vară, care începe din mai și durează patru luni, elevii și studenții prețeză diferite munci. Cei mici distribuie ziare și corespondență, cei de opt ani ajuta la îngrijirea grădinilor publice, iar frații lor mai mari se angajează la ferme sau ca docheri. Studenții se îmbarcă pe vase de pescuit

altceva, acest lucru va constitui totuși o limită în creșterea bunăstării. Astăzi Islanda are un nivel de trai ridicat și chiar dacă își va mîri limita apelor sale teritoriale, tot nu va putea asigura pe viitor rata mare de pînă acum a creșterii bunăstării.

De aceea, pentru a evita din timp inevitabilul, Islanda a făcut un mare împrumut la Banca Internațională. Cu acești bani ea va construi o serie de centrale hidro-electrice. Energia electrică, care a reveni astfel la un preț ieftin, va fi folosită pentru prelucrarea bauxitei de import, iar aluminiul obținut va fi re-

exportat la prețuri foarte competitive. O altă sursă de venit se află pe fundul celui mai mare lac din Islanda, Mývatn. Apele sale sînt bogate în păstrăvi, iar milii săi conține mari cantități de diatomi - schelete extrem de tari ale unor viețuitoare marine care au pierit de mult. A fost construită o fabrică pentru extragerea și prelucrarea diatomilor pentru export. Ei sînt folosiți ca material de filtrare în industria berei și industria farmaceutică deoarece prezintă avantaje nete față de

tradiționalele filtre de hîrtie.

*) De curînd fracțiunea parlamentară a partidului Uniunea populară din Islanda a cerut denunțarea acordului cu S.U.A. deoarece el a fost încheiat fără înștiințarea Altingului (parlamentul islandez), acesta fiind pus în fața unui fapt împlinit. Autorii propunerii au arătat că existența unor trupe străine pe teritoriul țării în condiții de pace reprezintă o primejdie serioasă pentru securitatea Islandei. Ei au menționat totodată că actualele condiții împun retragerea trupelor străine și destinația bazelor străine aflate pe teritoriul islandei.

viața internațională

Anglia, Piața comună și relațiile din cadrul Commonwealthului

LONDRA 24 (Agerpres). — Ministrul britanic al comerțului, Douglas Jay, cunoscut ca un adversar redutabil al aderării Angliei la Piața comună, a vorbit joi în fața organizației producătorilor din Commonwealth. Cu acest prilej, el a relevat importanța comerțului Marii Britanii cu Commonwealthul și a insistat asupra avantajelor de

curgind din tarifele preferențiale și circulația liberă a mărfurilor în cadrul Commonwealthului. Aceste avantaje, a spus Jay, sînt mai importante și mai utile pentru Anglia decît se crede în general. Jay a evidențiat faptul că 28 la sută din exporturile Angliei sînt destinate țării Commonwealthului și că 30 la sută din importurile sale provin

INDIA

REPARTIȚIA LOCURILOR ÎN PARLAMENT DUPĂ REZULTATELE PARȚIALE CUNOSCUTE

DELHI 24 (Agerpres). — Noile știri sosite din India în legătură cu rezultatele parțiale ale alegerilor generale informează că partidul de guvernământ, Congresul național, continuă să conducă în competiția electorală, dar este sigur că va realiza o majoritate mult mai puțin confortabilă decît la alegerile precedente. Conform datelor cunoscute pînă în prezent, Congresul național a obținut o victorie absolută în 7 state, printre care Uttar Pradesh și Maharashtra, apreciate ca adevărate fortărețe ale partidului. În patru state însă — Bengalul de vest, Kerala, Orissa și Madras — Congresul național n-a putut realiza o majoritate absolută, fiind nevoit să cedeze locul partidelor de opoziție. În acest mod, conform rezultatelor obținute, în Bengalul de vest și Kerala guvernul va fi format de forțele de stînga, dintre care cele mai numeroase sînt formate din comunistii. Statul Madras va fi guvernat de un partid regional sudist, în timp ce Orissa va fi dominată de o coaliție a grupurilor de dreapta, cea mai puternică fiind organizația conservatoare Swatantra. Referindu-se la compoziția parlamentară, parțial cunoscută pînă în prezent, agenția U.P.I. informează că din cele 520 de locuri, 178 au fost atribuite în felul următor: Partidul congresului — 90, Jan Sangh, organizația de extrema dreapta — 22, Swatantra — 14, comunistii — 14, Samyuktia — 9 etc.

În ceea ce privește adunările legislative din statele indiene, datele comunicate vineri dimineața anunțau atribuirea a 2.569 de locuri din totalul de 3.563. 1.303 locuri revin partidului Congresul Național Indian, 201 partidului Swatantra, 175 partidului Jan Sangh, comunistilor 193, iar restul independenților, partidelor regionale și altor grupuri.

Militanți progresiști condamnați în Brazilia

BRASILIA 24 (Agerpres). — Fostul deputat în Congresul național din partea partidului comunist, Gregorio Bazerra, a fost condamnat de un tribunal militar din Recife la 19 ani închisoare. Același tribunal a condamnat și pe fostul deputat Francisco Juliano, conducător al mișcării țărănești din Brazilia. Cei doi au fost învinuiți de a fi desfășurat „o activitate subversivă”.

Edinburgh (Anglia). Demonstrație de protest împotriva agresiunii S.U.A. în Vietnam

Artileria americană a bombardat teritoriul R. D. Vietnam

HANOI 24 (Agerpres). — Agenția V.N.A. anunță că unități americane de artilerie cu bătăie lungă, amplasate la sud de linia de demarcație temporară, au deschis focul asupra teritoriului R. D. Vietnam. Citind declarația unui purtător de cuvînt al forțelor armate ale S.U.A., agenția V.N.A. arată că artileria americană a utilizat în aceste atacuri tunuri cu un calibru de 175 mm, cele mai mari folosite pînă acum în Vietnam. Agenția amintește, de asemenea, comunicatul cartierului generalului Westmoreland, comandantul-șef al armatei americane în Vietnam, în care se declară că utilizarea unităților de artilerie din Vietnamul de sud împotriva Vietnamului de nord este destinată sprijinirii atacurilor aeriene îndreptate împotriva acestei țări.

Agenția V.N.A. subliniază că acest atac este un alt act flagrant de escaladare a războiului de agresiune din Vietnam.

Vietnam, recunoașterea Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, respectarea dreptului poporului vietnamez la libertate, unitate și independență.

NEW YORK 24 (Agerpres). — În fața căderii Universității din New York, unde Arthur Goldberg, reprezentantul permanent al S.U.A. la O.N.U., a rostit o cuvîntare, a avut loc o demonstrație de protest a studenților și profesorilor. Participanții la demonstrație au cerut încetarea agresiunii americane în Vietnamul de sud și a bombardamentelor asupra Vietnamului de nord. În ciuda protestelor exprimate, Arthur Goldberg a declarat că politica S.U.A. în Vietnam va rămîne neschimbată. În aceeași zi, un grup de 600 de profesori de la Universitatea din Michigan a adresat președintelui Johnson un mesaj cerînd încetarea imediată a bombardamentelor asupra Republicii Democratice Vietnam.

ROMA 24 (Agerpres). — Peste 2.000 de tineri din orașul Male (provincia Lecce) au participat la o demonstrație de protest împotriva politicii Statelor Unite în Asia de sud-est. Participanții la demonstrație purtau pancarte cu lozinci cerînd încetarea imediată a bombardamentelor asupra teritoriului Republicii Democratice

6.500 MINERI DIN ASTURIA ÎN GREVĂ

MADRID 24 (Agerpres). — După șapte zile de sedere în subteran, în semn de protest împotriva concedierii lor, cei 11 mineri asturieni de la mina Llamas au revenit vineri după-amiază la suprafață, unde au fost areștați și conduși imediat la spitalul din Mieres. 6.500 de mineri din Asturia au declarat o grevă de solidaritate în sprijinul tovarășilor lor.

VIZITA LUI J. KÁDÁR ÎN U.R.S.S.

BUDAPESTA 24 (Agerpres). — După cum transmite agenția M.T.I., la invitația C.C. al P.C.U.S., János Kádár, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U., Bela Biszku, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.S.U., și Karoly Erdelyi, membru al C.C. al P.M.S.U., locuitor al ministrului afacerilor externe al R. P. Ungare, au plecat, într-o vizită neoficială, de prietenie, în Uniunea Sovietică.

PLENARA C. C. AL P. C. ITALIAN

ROMA 24. — Corespondentul Agerpres, Giorgio Pastore, transmite: La 24 februarie la Roma și-a încheiat lucrările Plenara C.C. al Partidului Comunist Italian. Participanții la plenară au adoptat rezoluții pe marginea problemelor discutate privind situația politică internă și poziția P.C.I. față de guvernul de centru-stînga, în problema vietnameză, precum și cu privire la unitatea mișcării comuniste internaționale. Cuvîntul de încheiere la plenară a fost rostit de Luigi Longo, secretar general al P.C.I.

MOSCOVA. La 24 februarie, Leonid Brenev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., l-a primit pe Vaclav David, ministrul afacerilor externe al R. S. Cehoslovace, care se afla în vizită în U.R.S.S. Potrivit agenției TASS, în cursul întîlnirii au fost abordate problemele dezvoltării continue a relațiilor de colaborare dintre U.R.S.S. și R. S. Cehoslovacă. În aceeași zi, Vaclav David a fost primit de Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri, precum și de Nikolai Podgorni, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

NEW YORK. Stocurile de aur ale Statelor Unite au scăzut la cel mai coborît nivel înregistrat de la 24 august 1958. După cum a anunțat raportul săptămînal al Biroului de rezerve federale din New York, în săptămîna care s-a încheiat la 22 februarie, rezervele americane de aur au scăzut cu 50 milioane dolari, totalizînd în prezent 13.109.000.000 dolari.

DIJAKARTA. Generalul Suharto a adresat o telegramă oficială la conștința Congresului Consultativ Popular al președintelui Sukarno i-a exercitat împotriva lui un transfer în conducerea Indoneziei. În aceeași zi, Suharto a ținut un discurs la postul de radio Djakarta făcînd apel la întreaga populație a Indoneziei să depună eforturi pentru menținerea unității naționale.

BONN. Uniunea sindicatelor din Germania occidentală a dat publicității o broșură în care se pronunță pentru interzicerea în R.F. a Germaniei a Partidului național democrat, partid de extremă dreaptă.

CIUDAD DE MEXICO. Într-un mesaj adresat președintelui Mexicului, Gustavo Diaz Ordaz, conducerea Partidului Comunist din Mexic și a Comitetului național al Uniunii Tineretului Comunist au protestat împotriva areștirii arhitrare a trei conducători ai acestor organizații.

MOSCOVA. Comitetul stat pentru știință și tehnică și Prezidiul Academiei de Științe a U.R.S.S. au organizat la Moscova o consfătuire consacrată accelerării ritmului de introducere a rezultatelor științifice și tehnice în economia națională. La consfătuire a participat Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., care a relevat în cuvîntul rostit importanța progresului tehnic pentru dezvoltarea întregii economii naționale a țării.

Copenhaga. În urma furtunilor, nivelul apei a crescut cu aproape doi metri, încît a acoperit și locul de parcare a vehiculelor din portul danez

Sentință teroristă

John Andrew Conradie, lector în istorie la Universitatea din Salisbury, a fost condamnat de un tribunal rhodesian la 20 de ani muncă silnică. După cum precizează ziarul vest-german „Frankfurter Allgemeine”, Conradie, care suferă de o gravă afecțiune cardiacă, a fost acuzat de „a fi condus un grup ce și-a propus răsturnarea regimului Smith”. Grupul — afirmă căpeteniele — a fost condus de un grup de „a fi fost înțeles” al Salisbury — ar fi fost înțeles legături cu mișcarea ZAPU (Uniunea poporului african Zimbabwew) — partidul interzis al populației de culoare, care luptă pentru o adevărată independență a Rhodesiei.

„OSWALD NU A FOST ASASINUL” declară procurorul Garrison

NEW ORLEANS 24 (Agerpres). — Procurorul districtului Orleans, Jim Garrison, a anunțat joi că ancheta întreprinsă în legătură cu existența unui complot bine organizat pentru asasinarea președintelui Kennedy va continua, cu toate că ea a fost oarecum compromisă prin moartea suspectă a lui David Ferrie, considerat drept un martor cheie. Într-un interviu acordat ziarului „World Journal Tribune” Garrison a declarat că Hartwey

Lee Oswald nu a fost asasinul președintelui Kennedy. „Nu am nici un fel de dovezi — a spus el — că Oswald a ucis pe cineva la Dallas”. Acesta concluzie vine în dizacord cu concluziile din ancheta comisiei Warren, care a stabilit că Oswald a acționat de unul singur cînd a ucis pe președinte. Ultimele evenimente din New Orleans au provocat în acest oraș o stare de neliniște și panică. Fostul detectiv David Lewis, care participase la o anchetă asupra lui Oswald, și a cărui dispariție fusese semnalată miercuri, s-a prezentat joi în fața procurorului Garrison. El a declarat că de teamă pentru soarta membrilor familiei sale a hotărît să-l ducă la o adresă necunoscută. La cererea procurorului districtului, Lewis, care săptămîna trecută afirmase că deține lista a patru sau cinci persoane implicate în complotul împotriva președintelui Kennedy, a refuzat să facă alte declarații reprezentanților presei.

Procurorul Jim Garrison a anunțat vineri că a elucdat problema asasinării președintelui Kennedy și că va ordona la timpul potrivit arestarea tuturor celor implicați în acest complot.

Un grup de oameni de afaceri din New Orleans a creat un fond special destinat continuării cercetărilor întreprinse de procurorul Garrison.

Ravagiile furtunilor în Europa de nord și occidentală

PARIS 24 (Agerpres). — Mari furtuni bîntuie în Europa de nord și occidentală. Puțin după miezul nopții, la Hamburg au răsunit sirene și lozinci de tun, pentru a pune populația cartierelor în alertă în stare de alarmă în legătură cu apropierea unui val uriaș ridicat în Marea Nordului de puternicele vînturi care bat de cîteva zile. Cînd după aceea a început evacuarea populației cartierelor mai expuse. Cei 35.000 de locuitori ai orașului Elmshorn, de la nord de Hamburg, sînt, de asemenea, eziști al populației de culoare, care luptă pentru o adevărată independență a Rhodesiei.

Deosebit de afectate sînt regiunile din sudul Danemarcei. Pe coasta Jutlandei meridionale, o serie de drumuri sînt inundate și există pericolul ca valurile mării să rupă digurile.

Doi nave mici de transport s-au scufundat în fluviul olandez Waal, în Suedia, în afara pagubelor materiale foarte importante, s-au înregistrat șapte morți. Nici Austria nu a fost ocrotită de vînturi și furtuni, care au provocat numeroase stricăciuni. Pagube importante au fost înregistrate și în cea mai mare parte a Franței.

TOKIO. Arthur Goldberg, reprezentant al Statelor Unite la O.N.U., a sosit vineri la Tokio în cadrul unui turneu oficial pe care, din înscărmîntarea președintelui Johnson, urmează să-l facă în Japonia, Coreea de sud, Vietnamul de sud și Filipine.

HAVANA. Cuba a semnat cu firma franceză „Complexport S.A.” două contracte potrivit cărora va achiziționa 120.000 tone de îngrășăminte în valoare de 7 milioane dolari. Ziarul cubanez „Gramma” arată că noile contracte comerciale pentru achiziționarea de îngrășăminte sînt menite să ducă la înfrîngerea planului privind producția a 10 milioane tone de zahăr.

BERLIN. În perioada 13-24 februarie o delegație a Comitetului de stat pentru protecția muncii din Republica Socialistă România, condusă de C. Stancu, membru al acestui comitet, a făcut o vizită în R.D.G. Delegația a vizitat instituții și întreprinderi, a purtat discuții cu personalități și specialiști în domeniul protecției muncii din R.D.G. În urma vizitei a fost semnat un protocol.

LONDRA. Ministrul afacerilor externe al Israelului, Abba Eban, care a dus tratative în vederea asocierii Israelului la Piața comună, și-a exprimat speranța că în aprilie sau în mai Consiliul Miniștrilor din Piața comună va accepta cererea Israelului de a deveni membru asociat al acestei organizații.

BEIRUT. Datorită marilor cantități de zăpadă care au căzut în munți, riul Beirut și-a leșt în albia sa, provocînd înfundări în capitala Libanului. Două cartiere au fost aproape distruse.

Preț record pentru „Ginevra dei Benci”

Locul din prima pagină rezervat de obicei în presa americană evenimentelor zilei a fost ocupat recent de portretul unei femei — „Ginevra dei Benci”, patriciană din Florența care a trăit pe la sfîrșitul secolului 15. Locul ce-l ocupă acest portret — creație a lui Leonardo da Vinci — în zilele din ultimele zile, se datorează, după cum arată „New York Herald Tribune”, prețului record plătit de Galeria națională de artă din Washington pentru achiziționarea lui: circa 6 milioane dolari. Frumusețea misterioasă a „Ginevrei dei Benci” împodobea pînă acum pinacoteca prinților de Liechtenstein. După cum arată ziarul newyorkeze, acesta nu este primul tablou care trece granițele principatului. Imediat după cel de-al doilea război mondial, casa de Liechtenstein a început să vină din prețioasele sale tablouri pentru a face față dificultăților financiare în care se afla. Lucru mai puțin cunoscut, toate tranzacțiile se făceau și se fac în cel mai mare secret și devin cunoscute, așa după cum arată ziarul „New York Times”, numai în urma apariției diferitelor tablouri pe pereții marilor muzee. Motivul? Populația micului principat consideră pinacoteca palatului principat drept un tezaur național, pe care nu vrea să-l vadă instrăinat cu nici un preț.

Și pentru vînderea pinzelor „Ginevra dei Benci” s-au luat măsuri de precauție. Dar o dată tranzacția încheiată, zărele americane nu au mai putut păstra tăcerea. Acesta este primul tablou al lui Leonardo da Vinci care va figura într-un muzeu ne-european.

Dar-Es-Salaam. Parlamentul Tanzaniei în timpul unei ședințe în care discută o serie de legi ce urmează să fie promulgate după adoptarea recentelor măsuri de naționalizare

Convenție consulară anglo-poloneză

LONDRA 24 (Agerpres). — Adam Rapacki, ministrul afacerilor externe al Poloniei, care face o vizită oficială în Anglia, și George Brown, ministrul afacerilor externe al Angliei, au semnat o convenție consulară anglo-poloneză, care reglementează relațiile consulare dintre cele două țări. În baza convenției, Anglia va deschide consulate în Polonia, iar Polonia va deschide un consulat suplimentar la Glasgow.

La Polul inaccesibilității relative

După cum menționează presa sovietică, de la observatorul sovietic „Mirni” din Antarctica a sosit știri că trenul de șanți și tractoare care a pornit în luna decembrie de la stațiunea „Molodionnîi”, urmind să străbată o distanță de 3.000 de kilometri pînă la stațiunea „Novolazarevskia”, a ajuns la Polul inaccesibilității relative. Cei 17 membri ai expediției au parcurs pînă în prezent jumătate din distanța ce desparte cele două stațiuni. Traseul, situat la o înălțime de 3.000-3.500 metri deasupra nivelului mării, străbate local pe unde nu a mai călcat picior de om. Cercetătorii au avut de suferit de pe urma

împului nelavorabil. În ciuda gerurilor năpraznice, a viscozelor puternice și a proastei vizibilități, programul științific a fost îndeplinit. Oamenii de știință sovietici au efectuat cercetări seismice, geofizice și gravimetrice, măsurînd pentru prima oară grosimea ghețurilor cu ajutorul radiolocăției.